

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.4.2015
C(2015) 2771 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la Decizia Comisiei

de modificare a Deciziei C(2013) 1573

privind aprobarea orientărilor referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european și a Fondului de coeziune (2007-2013)

Glosar

Din motive de claritate și lizibilitate, următorii termeni au fost folosiți pe tot cuprinsul prezentelor orientări.

<i>Regulamentul general</i>	Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999.
<i>Regulamentul privind FEDR</i>	Regulamentul (CE) NR. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999
<i>Regulamentul privind FSE</i>	Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul Social European și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1784/1999
<i>Regulamentul de punere în aplicare</i>	Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei din 8 decembrie 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr.1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională
<i>Program</i>	Programul operațional, astfel cum este definit la articolul 2 din Regulamentul general
<i>Prioritate</i>	Axe prioritare, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul general

ORIENTĂRI PRIVIND ÎNCHEIEREA 2007-2013

1. PRINCIPII GENERALE PRIVIND ÎNCHEIEREA

Aceste orientări se aplică încheierii programelor din cadrul fondurilor structurale (FEDR, FSE) și al Fondului de coeziune, puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul general pentru perioada 2007-2013. În pregătirea prezentelor orientări, a fost luată în considerare experiența obținută în urma încheierii programelor cofinanțate în perioada 2000-2006.

Încheierea programelor vizează reglementarea financiară a angajamentelor bugetare restante ale Uniunii prin plata soldului final către autoritatea competentă aferentă fiecărui program sau prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit de către Comisie statului membru și/sau dezangajarea tuturor soldurilor finale. De asemenea, aceasta se referă la perioada până la care rămân valabile toate drepturile și obligațiile Comisiei și ale statelor membre în ceea ce privește asistența acordată operațiunilor. Încheierea programelor nu aduce atingere dreptului Comisiei de a impune corecții financiare.

2. PREGĂTIRE ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII

2.1. Cursuri de formare

Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, va furniza orientări prin intermediul seminariilor/cursurilor de formare organizate în perioada premergătoare încheierii.

2.2. Modificarea deciziilor Comisiei privind programele

Cererea de modificare a unei decizii pentru un program, inclusiv modificarea planului de finanțare pentru transferul de fonduri între prioritățile aceluiași program în cadrul aceluiași obiectiv și al componentelor obiectivului și în cadrul aceluiași fond¹, poate fi depusă până la data finală de eligibilitate a cheltuielilor, care este 31 decembrie 2015.

Cu toate acestea, în vederea pregătirii din timp a încheierii, Comisia recomandă depunerea cererii pentru modificare până la 30 septembrie 2015. Nici data finală de eligibilitate a cheltuielilor, nici termenul pentru depunerea documentelor de încheiere nu vor fi prelungite din cauza timpului necesar pentru prelucrarea cererii de modificare.

Orice cerere de modificare a planului de finanțare care implică un transfer între fondurile structurale (suma FSE și FEDR trebuie să rămână aceeași înainte și după transfer, iar transferul poate viza numai angajamentele din anul în curs și din anii următori menționate în planul de finanțare al programului) sau între programe trebuie depusă până la data de 30 septembrie 2013, în scopul de a lăsa timp suficient pentru adoptarea deciziei înainte de 31 decembrie 2013². Angajamentele anuale de după 31 decembrie 2013 nu se modifică.

¹ Scopul este acela de a se asigura că se respectă dispozițiile de la articolul 22 din Regulamentul general.

² În conformitate cu articolul 33 alineatul (2) din Regulamentul general, Comisia adoptă o decizie de revizuire a unui program în termen de cel mult 3 luni de la depunerea oficială a cererii din partea statului membru.

2.3. Modificarea deciziilor Comisiei privind proiectele majore

Cererea de modificare a unei decizii pentru un proiect major (inclusiv un proiect major care urmează să fie eşalonat) poate fi depusă până la data finală de eligibilitate³.

În analogie cu modificările programului, la momentul depunerii cererilor de modificări, statele membre ar trebui să ia în considerare faptul că, în conformitate cu articolul 56 alineatul (1) și articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul general, nu există posibilitatea de a prelungi nici data finală de eligibilitate a cheltuielilor, nici termenul pentru depunerea documentelor de încheiere. În consecință, Comisia recomandă depunerea cererii de modificare până la 30 septembrie 2015, cu scopul de a lăsa Comisiei timp suficient pentru a efectua o evaluare aprofundată a cererii de modificare.

Statele membre trebuie să comunice Comisiei, până la 30 iunie 2015, o listă a proiectelor majore pe care propun să le eşaloneze în conformitate cu secțiunea 3.3 din orientări. A doua fază ar trebui să fie eligibilă pentru finanțare din fondurile structurale și/sau Fondul de coeziune în perioada 2014-2020 și ar trebui pusă în aplicare și finalizată în perioada 2014-2020. Un proiect eşalonat este considerat ca un întreg și va fi considerat finalizat doar în momentul în care ambele faze au fost puse în aplicare în termenele respective. Comisia va evalua propunerile statelor membre cu scopul de a conveni asupra calendarului revizuit de finalizare a proiectelor majore și de a modifica deciziile privind proiectele deja aprobate (a se vedea Nota nr. 12/0047/02 a Comitetului de coordonare a fondurilor).

3. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

3.1. Data finală de eligibilitate a cheltuielilor și normele aplicabile

În conformitate cu articolul 56 alineatul (1) din Regulamentul general, data finală de eligibilitate a cheltuielilor achitate de beneficiari este 31 decembrie 2015. În conformitate cu articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul general, cheltuielile eligibile sunt cheltuieli efectuate de beneficiari la punerea în aplicare a operațiunilor și participarea publică corespunzătoare plătită sau care trebuie plătită beneficiarilor în conformitate cu condițiile de reglementare a participării publice. Aceasta înseamnă că, cu excepția ajutoarelor de stat, dacă contribuția publică trebuie plătită până la data depunerii cererii finale de plată la Comisie, nu există niciun termen regulamentar pentru plata participării publice către beneficiari. În cazul instrumentelor de inginerie financiară, contribuția publică trebuie însă plătită beneficiarului până la sfârșitul perioadei de eligibilitate. Cheltuielile suportate de beneficiari sunt însoțite de facturi achitate sau documente contabile cu valoare probatorie echivalentă.

Nu este impus niciun alt termen regulamentar nici pentru selectarea proiectelor de către autoritatea de management, nici pentru angajamentele juridice și financiare de la nivel național.

Cheltuielile eligibile sunt următoarele:

- cheltuielile menționate la articolul 56 alineatul (2) din Regulamentul general, la articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul privind FEDR și la articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul privind FSE;
- cheltuielile menționate la articolul 78 alineatul (6) din Regulamentul general, în contextul instrumentelor de inginerie financiară (a se vedea secțiunea 3.6 din orientări);
- cheltuielile menționate la articolele 49-53 din Regulamentul de punere în aplicare;

³

O depunere timpurie poate fi considerată adecvată dacă este necesară pentru a se asigura reprogramarea eficientă a resurselor care nu sunt utilizate în cadrul unei decizii privind un proiect major.

- cheltuielile aferente ajutoarelor de stat care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 78 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul general (a se vedea secțiunea 3.8 din orientări).

Retragerile unor sume care fac obiectul unor nereguli din cererile de plată transmise Comisiei sunt considerate definitive. Nu se permite reintroducerea în cererile de plată a unor sume retrase anterior și care au făcut obiectul unor nereguli, cu excepția cazului în care ulterior s-a constatat că sumele afectate de nereguli erau regulamentare și eligibile⁴.

3.2. Reguli specifice de eligibilitate aplicabile proiectelor majore

În conformitate cu articolul 39 din Regulamentul general, un proiect major este considerat o operațiune ce cuprinde o serie de lucrări, activități sau servicii destinate îndeplinirii unei sarcini indivizibile de natură economică sau tehnică precisă, care are obiective identificate cu precizie și un cost total care depășește 50 de milioane EUR⁵.

Pentru cazurile în care decizia Comisiei privind un proiect major a fost adoptată înainte de modificarea pragului fixat pentru proiectele majore în materie de mediu (adică înainte de 25 iunie 2010⁶), proiectul este considerat un proiect major, chiar dacă costul său total nu depășește 50 de milioane EUR⁷.

Un proiect major aprobat ar trebui să fie considerat eligibil și funcțional, dacă cele două condiții de mai jos sunt întrunite:

- proiectul este finalizat: activitățile prevăzute au fost desfășurate efectiv⁸, astfel cum este prevăzut în decizia Comisiei privind proiectul major;
- proiectul este în uz⁹.

Autoritățile naționale trebuie să se asigure că, până la data de depunere a documentelor de încheiere, proiectul major cofinanțat este finalizat, astfel cum este definit mai sus (cu excepția cazului în care se aplică secțiunea 3.3 din orientări), ceea ce îi permite să realizeze obiectivele priorității sau priorităților la care se referă și să își îndeplinească rolul și funcția. Informațiile transmise de statul membru în raportul final ar trebui să permită Comisiei să ajungă la o concluzie în acest sens.

3.3. Norme specifice pentru eșalonarea proiectelor majore pe parcursul a două perioade de programare

Astfel cum se explică în Nota nr. 12/0047/02 a Comitetului de coordonare a fondurilor, în scopul de a limita riscul de a avea proiecte majore incomplete (și, astfel, neeligibile), Comisia recomandă ca statele membre și Comisia să stabilească și să convină asupra unei liste a proiectelor majore eșalonate.

Această listă ar trebui inclusă în raportul final al programului în cauză (a se vedea punctul 5.2.7 din orientări).

⁴ A se vedea punctul 3 din Nota nr. 10/0002/02 a Comitetului de coordonare a fondurilor.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 539/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 iunie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune în ceea ce privește simplificarea anumitor cerințe și în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la gestiunea financiară

⁶ Data intrării în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 539/2010.

⁷ A se vedea și nota de subsol 13 în conformitate cu secțiunea 3.5 din orientări.

⁸ Nicio altă activitate nu este necesară pentru finalizarea operațiunii, lucrările sunt realizate și recepționate în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația națională, a se vedea Nota nr. 08/0043/03 a Comitetului de coordonare a fondurilor.

⁹ Aceasta nu se referă la performanță. Cu toate acestea, performanța cu mult sub medie trebuie scoasă în evidență și trebuie elaborate strategii pentru a o îmbunătăți.

Pentru a solicita, în mod formal, eşalonarea unui proiect major, un stat membru ar trebui să depună fie o cerere pentru un proiect major care prevede eşalonarea proiectului major pe două perioade, fie o cerere pentru modificarea respectivei decizii a Comisiei în conformitate cu procedurile aplicabile modificării deciziilor Comisiei pentru proiectele majore (a se vedea secțiunea 2.3 din orientări).

Comisia poate accepta cereri pentru eşalonarea proiectelor majore pe două perioade în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

- proiectul nu a fost aprobat de Comisie ca proiect major (investiție în infrastructură sau productivă) în cadrul perioadei de programare 2000-2006;
- proiectul are două faze identificabile în mod clar din punct de vedere fizic și financiar. Ar trebui descrise în mod adecvat conținutul fizic al fiecărei faze și alocarea financiară corespunzătoare, iar descrierea ar trebui să facă parte din pista de audit. Alocarea financiară pentru fiecare fază ar trebui stabilită făcând referire la elementele fizice ale fiecărei faze, pentru a se evita declararea de două ori a acelorași cheltuieli către Comisie;
- a doua fază a proiectului este eligibilă pentru finanțare din fondurile structurale și/sau din Fondul de coeziune în perioada 2014-2020¹⁰;
- pe lângă că reduce alocarea financiară pentru proiect în perioada 2007-2013 (prima fază), cererea de modificare a proiectului major va păstra obiectivul general original al proiectului major care trebuie să fie atins în perioada 2014-2020 și va face trimitere la cea de-a doua fază a proiectului (inclusiv intervalul preconizat pentru finalizarea acesteia).

În plus, la încheiere, un stat membru trebuie să se asigure că sunt îndeplinite următoarele condiții:

- statul membru ar trebui să indice în raportul final de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5.2 din orientări) că au fost asumate angajamentele juridice și financiare necesare pentru a finaliza și a face operațională a doua fază (și, prin urmare, întregul proiect) în perioada 2014-2020;
- statul membru ar trebui să prezinte o listă a tuturor proiectelor majore eşalonate care urmează a fi incluse în programele corespunzătoare aferente perioadei 2014-2020.

A doua fază a proiectului trebuie să fie conformă cu toate normele aplicabile perioadei 2014-2020.

Dacă statul membru nu poate finaliza un proiect, nu-l poate face operațional și nu-l poate pune în funcțiune, se poate aplica o corecție financiară pentru recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit.

3.4. Norme specifice pentru eşalonarea proiectelor de anvergură mai mică pe două perioade de programare

Principiul de eşalonare, astfel cum se explică în secțiunea 3.3 din orientări, poate fi aplicat și proiectelor de anvergură mai mică (cu excepția instrumentelor de inginerie financiară). În contextul gestionării partajate, statul membru trebuie să se asigure că următoarele condiții sunt îndeplinite înainte de a aplica principiul eşalonării:

- proiectul nu a fost selectat de statul membru în cadrul perioadei de programare 2000-2006;
- costul total al fiecărui proiect se ridică la cel puțin 5 milioane EUR;
- proiectul are două faze identificabile în mod clar din punct de vedere fizic și financiar. Ar trebui descrise în mod adecvat conținutul fizic al fiecărei faze și alocarea financiară corespunzătoare, iar descrierea ar trebui să facă parte din pista de audit. Alocarea financiară pentru fiecare fază trebuie stabilită făcând referire la elementele fizice ale fiecărei faze, pentru a se evita declararea de două ori a acelorași cheltuieli către Comisie.

¹⁰ Pot fi avute în vedere finanțări din cadrul altor instrumente ale Uniunii, cu condiția ca toate condițiile de eşalonare a proiectelor majore specificate în secțiunea 3.3 din orientări să fie îndeplinite.

- a doua fază a proiectului este eligibilă în cadrul fondurilor structurale și/sau al Fondului de coeziune în perioada 2014-2020¹¹.

A doua fază a proiectului trebuie să fie conformă cu toate normele aplicabile perioadei 2014-2020.

Statul membru ar trebui să indice în raportul final de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5.2 din orientări) că a fost asumat un angajament juridic și financiar necesar pentru a finaliza și a face operațională a doua fază (și, prin urmare, întregul proiect) în perioada 2014-2020.

Dacă statul membru nu poate finaliza un proiect, nu-l poate face operațional și nu-l poate pune în funcțiune, se poate aplica o corecție financiară pentru recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit.

În contextul încheierii, nu este necesar să se comunice Comisiei o listă cu astfel de proiecte care acoperă două perioade de programare, însă, la cerere, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a furniza o astfel de listă (a se vedea punctul 5.2.7 din orientări). În orice caz, statul membru ar trebui să cuantifice în raportul final de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5.2 din orientări) suma totală implicată în toate aceste proiecte eșalonate exprimată ca suma totală a cheltuielilor certificate plătite și contribuția aferentă a Uniunii.

3.5. Proiecte nefuncționale¹²

La momentul depunerii documentelor de încheiere, statele membre trebuie să se asigure că toate proiectele incluse în încheierea programului funcționează, ceea ce înseamnă că sunt finalizate și în uz, fiind considerate astfel eligibile¹³.

Statul membru poate decide, în mod excepțional și de la caz la caz, cu condiția să existe o justificare adecvată, să includă cheltuieli efectuate pentru proiecte nefuncționale în declarația finală de cheltuieli. În acest scop, Comisia ar trebui să ia în considerare motivele pentru care un proiect este nefuncțional și să verifice dacă impactul financiar al proiectului justifică acest tratament special prin verificarea îndeplinirii tuturor condițiilor de mai jos:

- costul total al fiecărui proiect se ridică la cel puțin 5 milioane EUR și
- contribuția fondurilor pentru aceste proiecte nefuncționale nu poate fi mai mare de 10% din alocarea totală pentru program.

Prin includerea cheltuielilor plătite pentru proiecte nefuncționale în declarația finală, un stat membru se angajează să finalizeze toate aceste proiecte nefuncționale în cel mult doi ani de la termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere și să ramburseze cofinanțarea alocată din partea Uniunii în cazul în care respectivele proiecte nu sunt finalizate în termenul limită de doi ani.

Statele membre trebuie să furnizeze, împreună cu raportul final, o listă a proiectelor nefuncționale reținute în program (a se vedea secțiunea 5.2.8 din orientări). Ulterior, statul membru ar trebui să monitorizeze îndeaproape aceste proiecte nefuncționale și să raporteze Comisiei o dată la șase luni cu privire la proiectele deja finalizate, precum și cu privire la măsurile luate, inclusiv etapele în vederea finalizării proiectelor restante.

¹¹ Se pot lua în considerare finanțări din cadrul altor instrumente ale Uniunii, cu condiția ca toate condițiile de eșalonare a proiectelor de anvergură mai mică prevăzute la punctul 3.4 din orientări să fie îndeplinite.

¹² Inclusiv proiecte majore (care nu sunt eșalonate pe două perioade de programare).

¹³ Un proiect care a îndeplinit cerința de la articolul 57, dar nu mai funcționează la momentul încheierii programului, nu este considerat un proiect nefuncțional.

În termen de doi ani de la termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru programul în cauză, statul membru ar trebui să furnizeze Comisiei informațiile necesare cu privire la finalizarea și aspectul operațional al acestor proiecte reținute în program. În cazul în care aceste proiecte sunt nefuncționale până la acest termen, Comisia va proceda la recuperarea fondurilor alocate întregului proiect. În cazul în care statul membru nu este de acord cu recuperarea, Comisia va proceda la o corecție financiară în conformitate cu articolul 99 din Regulamentul general¹⁴.

3.6. Reguli specifice de eligibilitate aplicabile instrumentelor de inginerie financiară în conformitate cu articolul 44 din Regulamentul general

În conformitate cu articolul 78 alineatul (6) din Regulamentul general, cheltuielile eligibile la încheiere sunt valoarea totală a următoarelor elemente:

- (1) plățile efectuate din fonduri de dezvoltare urbană, pentru investiții în parteneriate public - privat sau în alte proiecte care fac parte dintr-un program integrat în favoarea dezvoltării urbane;
- (2) plățile efectuate pentru investițiile în întreprinderi din partea unor instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi;
- (3) garanțiile furnizate, inclusiv sumele angajate ca garanții prin fonduri de garanții;
- (4) împrumuturile sau garanțiile pentru investiții rambursabile din fonduri sau alte sisteme de stimulente care furnizează împrumuturi, garanții pentru investiții rambursabile sau instrumente echivalente în domeniul eficienței energetice și al utilizării energiei regenerabile în clădiri, inclusiv în locuințele existente;
- (5) costurile și comisioanele de administrare eligibile.

Întrucât cererea finală de plată trebuie depusă până la 31 martie 2017 și după data de 31 martie 2017 nu mai pot fi declarate niciun fel de cheltuieli suplimentare, încheierea în sensul articolului 78 alineatul (6) trebuie înțeleasă ca data finală de depunere a cererilor de plată. Pentru ca autoritatea de audit să dispună de suficient timp pentru a-și efectua activitatea în vederea întocmirii declarației de încheiere, cererea de plată a soldului final și declarația finală de cheltuieli ar trebui transmise autorității de audit cu mult timp înainte (se recomandă ca aceste documente să fie trimise autorității de audit cu cel puțin trei luni înainte de termenul de 31 martie 2017).

Pentru ca la încheiere cheltuielile să fie considerate eligibile, autoritățile naționale trebuie să aibă siguranța că contribuția plătită destinatarului final este folosită în scopul preconizat. Nu este însă necesar ca destinatarul final să fi finalizat punerea în aplicare a unei activități de investiție sprijinite prin instrumentul de inginerie financiară până la data depunerii documentelor de încheiere.

În conformitate cu articolul 44 și cu articolul 78 alineatul (6) din Regulamentul general, cheltuielile eligibile la încheiere sunt investițiile efectuate din contribuția plătită din programul operațional către destinatarii finali și costurile și comisioanele de administrare eligibile. Nu se consideră că resursele returnate către instrumentele de inginerie financiară din investiții la nivelul destinatarilor finali mai reprezintă o contribuție din programul operațional. Astfel de resurse ar trebui tratate în conformitate cu articolul 78 alineatul (7) din Regulamentul general în scopul de a se asigura efectul de reînnoire al

¹⁴ Hotărârile Tribunalului de Primă Instanță confirmă că Comisia are dreptul să aplice corecții financiare în cazul proiectelor nefuncționale. A se vedea cauza T-60/03 „Regione Siciliana c/Commission” (Rec. 2005, P. II-04139), unde Tribunalul de Primă Instanță a confirmat motivele pentru a efectua o corecție financiară adoptată de Comisie pe baza articolului 24 din Regulamentul (CE) nr. 4253/88 din cauza absenței funcționalității proiectului cofinanțat (în special punctele 82, 83 și 99-102 din hotărâre).

contribuțiilor din program investite prin intermediul instrumentelor de inginerie financiară la nivelul destinatarilor finali. Reutilizarea acestor resurse pentru investiții ulterioare, care nu trebuie să respecte niciun termen, nu poate fi declarată însă la încheiere ca fiind cheltuială eligibilă.

3.6.1. Eligibilitatea cheltuielilor și contribuția programului în cazul garanțiilor

În cazul garanțiilor, valoarea cheltuielilor eligibile la închidere este valoarea garanțiilor furnizate, inclusiv sumele angajate ca garanții. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 1.1.7 din Nota 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012¹⁵, se aplică dispozițiile privind garanțiile din secțiunea 4.1 din aceeași notă.

3.6.2. Eligibilitatea costurilor și a comisioanelor de gestionare

Costurile sau comisioanele de gestionare suportate și plătite până la 31 martie 2017 sunt eligibile în temeiul articolului 78 alineatul (6) litera (d) din Regulamentul general, în limitele prevăzute la articolul 43 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare și în conformitate cu punctul 2.6 din Nota nr. 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012.

3.6.3. Eligibilitatea subvențiilor dobânzii și a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate utilizate în combinație cu instrumente de inginerie financiară

Subvențiile dobânzii și contribuțiile la comisioanele de garantare pot fi considerate o parte a instrumentului de inginerie financiară și a investițiilor rambursabile, în sensul articolului 44 și al articolului 78 alineatul (6) din Regulamentul general, numai atunci când sunt asociate și combinate cu împrumuturi sau garanții FEDR sau FSE în cadrul unui singur pachet de finanțare.

Plățile pentru subvențiile dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare pot fi propuse la încheierea programului în temeiul articolului 78 alineatul (6) din Regulamentul general odată ce subvențiile sunt utilizate. Cheltuielile eligibile sunt plata subvențiilor dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare către intermediarul financiar sau destinatarul final privind împrumuturile sau garanțiile restante.

Subvențiile dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare care trebuie plătite după depunerea cererii finale de plată pot fi declarate ca fiind cheltuieli eligibile în temeiul articolului 78 alineatul (6) din Regulamentul general în legătură cu împrumuturile sau cu orice alte instrumente de risc, a căror valabilitate depășește termenul de depunere a cererii finale de plată, cu condiția ca următoarele patru condiții să fie respectate:

- subvențiile dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare sunt asociate și combinate cu împrumuturi sau garanții FEDR/FSE într-un singur pachet de finanțare;
- subvențiile dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare sunt, în cazul împrumuturilor sau al altor instrumente de risc, acordate pentru investiții la nivelul destinatarilor finali până la 31 martie 2017;
- subvențiile dobânzii sau contribuțiile la comisioanele de garantare capitalizate sunt calculate până la 31 martie 2017 ca totalul obligațiilor reduse de plată și
- valoarea totală a subvențiilor dobânzii sau a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate este transferată într-un cont de garanție deschis în numele autorității de

¹⁵ Punctul 1.1.7 a fost introdus pentru prima dată în Nota nr. 10/0014/04 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 21 februarie 2011.

management sau al organismului care pune în aplicare instrumentul de inginerie financiară cu instituțiile financiare din statele membre.

Orice resurse reziduale rămase în contul de garanție (inclusiv subvenții care nu au fost plătite ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor de plată sau rambursări anticipate și orice dobânzi acumulate) ar trebui utilizate în conformitate cu articolul 78 alineatul (7) din Regulamentul general ca resurse rămase în conformitate cu punctul 9.2.7 din Nota nr. 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012.

Autoritatea de management ar trebui să declare separat în raportul final cheltuielile eligibile legate de subvențiile dobânzii sau de contribuțiile la comisioanele de garantare capitalizate.

3.6.4. Eventualele reduceri ale cheltuielilor eligibile

3.6.4.1. Taxele legate de acorduri plătite de către destinatarul final și care se suprapun cu costurile și comisioanele de gestionare eligibile

După cum se explică la punctul 2.6.17 din Nota nr. 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012, dacă taxele legate de acorduri sau alte costuri administrative ale instrumentului de inginerie financiară impuse beneficiarilor finali se suprapun cu costurile sau comisioanele de gestiune declarate ca fiind cheltuieli eligibile pentru rambursare în cadrul fondurilor structurale, valoarea corespunzătoare ar trebui să fie dedusă din cheltuielile eligibile făcute din fondurile structurale în conformitate cu articolul 78 alineatul (6) litera (d) din Regulamentul general.

3.6.4.2. Dobânda generată de plățile din program

În conformitate cu punctul 5.1.6 din Nota nr. 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012, dobânda generată de plățile din program pentru instrumentul de inginerie financiară, inclusiv fondurile de participare, care se pot atribui contribuției fondurilor structurale și care la încheierea parțială sau finală a programului nu au fost utilizate în conformitate cu dispozițiile articolului 78 alineatul (6) primul paragraf și cu articolul 78 alineatul (7) din Regulamentul general, ar trebui deduse din cheltuielile eligibile.

3.7. Proiecte generatoare de venituri

În conformitate cu articolul 55 din Regulamentul general, pentru proiectele generatoare de venituri, cheltuielile maxime eligibile sunt reprezentate de deficitul de finanțare calculat pentru proiect (din valoarea actuală a costului de investiție se deduce valoarea reală a veniturilor nete).

În conformitate cu Nota nr. 07/0074/09 a Comitetului de coordonare a fondurilor, deducerile noi sau suplimentare de venituri nete generate de proiecte care intră sub incidența articolului 55 din Regulamentul general ar trebui să se facă cel târziu la data de depunere a documentelor de încheiere pentru program, dacă una dintre următoarele condiții este îndeplinită:

- (a) anumite surse noi de venituri nu au fost luate în considerare la calcularea deficitului de finanțare și/sau surse noi de venituri au apărut după calcularea deficitului de finanțare¹⁶;
- (b) au loc schimbări în politica tarifară care afectează calcularea deficitului de finanțare;

¹⁶ În cazul în care un proiect generează venit de la surse care au fost deja calculate, acest venit poate fi mai mare sau mai mic decât prevăzut, dar nu necesită o recalculare a deficitului de finanțare (cu excepția cazului în care acestea au fost subestimate intenționat, ceea ce ar fi considerat o neregulă).

- (c) au fost generate venituri nete pentru proiecte pentru care nu a fost în mod obiectiv posibil să se estimeze în prealabil veniturile generate de investiții și, prin urmare, un deficit de finanțare nu a fost calculat inițial.

Autoritatea de management ar trebui să calculeze contribuția la care au dreptul aceste proiecte. Veniturile nete existente trebuie deduse de autoritatea de certificare din cheltuielile declarate Comisiei, cel târziu până la 31 martie 2017, în conformitate cu articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul general.

3.8. Ajutorul de stat și eligibilitatea cheltuielilor

În conformitate cu articolul 78 alineatul (1) din Regulamentul general, în ceea ce privește schemele de ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE (fostul articol 87 din tratat), pentru ca aceasta să fie eligibilă, pe lângă plata efectuată de beneficiari, participarea publică corespunzătoare trebuie să fi fost plătită beneficiarilor de către organismul care acordă ajutoarele înainte de depunerea documentelor de încheiere.

Avansurile plătite beneficiarilor de către organismul care acordă ajutoarele ar trebui să fie incluse în cheltuielile plătite de beneficiari la punerea în aplicare a proiectului și sunt justificate prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare probativă echivalentă cel târziu la 31 decembrie 2015.

3.9. Aderarea Croației

Deoarece Croația a aderat la Uniune în iulie 2013, spre sfârșitul perioadei 2007-2013, Tratatul de aderare prevede dispozițiile și modalitățile care urmează a fi aplicate în cazul Croației în contextul punerii în aplicare a fondurilor structurale (capitolul 7 din anexa III la Tratatul de aderare¹⁷).

Termenul limită pentru dezangajarea automată, astfel cum este stabilit la articolul 93 alineatul (1) din Regulamentul general, va fi al treilea an care urmează anului angajamentului (N+3). În plus, data finală de eligibilitate a cheltuielilor se prelungește cu un an pentru programele Croației în temeiul obiectivului de convergență și pentru programele care intră în cadrul componentei cooperare transfrontalieră din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în cazul în care Croația este unul dintre participanți. Prin urmare, data finală de eligibilitate pentru aceste programe va fi 31 decembrie 2016 și termenul pentru depunerea documentelor de încheiere va fi 31 martie 2018. Aceste termene vor fi aplicabile, de asemenea, statelor membre care participă la programe de cooperare transfrontalieră cu Croația și numai în ceea ce privește programele de cooperare transfrontalieră. Toate termenele aferente, cum ar fi cele de modificare a deciziilor Comisiei, vor fi adaptate în consecință.

Proiectele majore din cadrul IPA (proiecte cu costul total egal cu sau mai mare de 10 milioane EUR) vor fi tratate ca proiecte majore aprobate în temeiul Regulamentului general începând cu data de aderare.

4. DEPUNEREA DOCUMENTELOR DE ÎNCHEIERE

4.1. Documentele de încheiere

În ceea ce privește plata soldului final, articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul general prevede că statele membre trebuie să înainteze o cerere de plată pentru fiecare program, care constă în următoarele trei documente („documentele de încheiere”):

¹⁷ JO L 112, 24.4.2012.

- (1) o cerere de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli în conformitate cu dispozițiile articolului 78;
- (2) raportul final de punere în aplicare a programului, inclusiv informațiile prevăzute la articolul 67;
- (3) o declarație de încheiere însoțită de raportul final de control menționat la articolul 62.

Statele membre se asigură că informațiile financiare conținute în toate documentele de mai sus, precum și în SFC 2007, sunt aliniate.

4.2. Termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere

Documentele de încheiere ar trebui să fie depuse până la 31 martie 2017, după cum se prevede la articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul general, care acoperă și operațiunile suspendate datorită unor proceduri judiciare sau administrative. Statele membre ar trebui să continue să transmită în mod regulat cereri de plăți intermediare, chiar și atunci când valoarea totală a plăților de prefinanțare și intermediare a atins 95 % din contribuția din fonduri la program. Pentru a facilita activitatea autorității de audit, se recomandă ca statele membre să trimită ultima cerere de plată intermediară până la 30 iunie 2016¹⁸.

Comisia va trimite o scrisoare statelor membre cu două luni înainte de termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru un program, informându-le cu privire la consecințele depunerii cu întârziere a documentelor de încheiere.

Toate cele trei documente fac parte din pachetul de încheiere. Comisia va dezangaja automat acea parte din angajament pentru care nu a primit niciunul dintre documentele de încheiere menționate la secțiunea 4.1 din orientări până la 31 martie 2017. În acest caz, încheierea programului se va desfășura pe baza ultimelor informații de care dispune Comisia (ultima plată intermediară și declarația de cheltuieli, cel mai recent raport anual de execuție admisibil și cel mai recent raport admisibil de control de audit).

Nedepunerea raportului final de punere în aplicare și a declarației de încheiere indică o deficiență gravă în sistemul de gestionare și control al programului ce pune în pericol contribuția din partea Uniunii care a fost deja acordată programului. Prin urmare, în caz de nedepunere a acestor documente, Comisia ar putea demara o corecție financiară în conformitate cu articolul 99 din Regulamentul general.

Depunerea documentelor trebuie efectuată doar pe cale electronică și nu se va accepta depunerea pe suport de hârtie. Acest aspect este în concordanță cu dispozițiile articolelor 66 alineatul (3) și 76 alineatul (4) din Regulamentul general și ale articolelor 40 alineatul (1) litera (c) și 40 alineatul (1) litera (e) și 40 alineatul (2) litera (j) din Regulamentul de punere în aplicare. Comisia va considera că documentele au fost primite la timp în cazul în care informațiile corespunzătoare au fost depuse, validate și trimise în SFC. După ce toate documentele au fost trimise, statele membre vor primi o confirmare de primire din partea SFC care indică ora și data la care au fost trimise documentele.

În iunie 2016, statele membre nu sunt obligate să prezinte raportul anual de punere în aplicare pentru anul 2015, cu excepția datelor privind instrumentele de inginerie financiară în conformitate cu articolul 67 alineatul (2) litera (j) din Regulamentul general.

¹⁸ În scopul de a se asigura că autoritatea de audit este în măsură să-și acopere cheltuielile declarate în 2016 și având în vedere termenul de 31 martie 2017 pentru prezentarea declarației de încheiere.

În decembrie 2015, statele membre ar trebui să prezinte ultimul raport anual de control.

4.3. Modificarea documentelor după termenul limită pentru depunere

Statele membre nu vor fi autorizate să modifice niciunul dintre documentele de încheiere menționate la articolul 89 alineatul (1) din Regulamentul general după termenul limită de depunere a acestora (31 martie 2017), cu excepția situațiilor în care trebuie să corecteze erori materiale și în situațiile descrise mai jos.

În ceea ce privește declarația de cheltuieli și cererea de plată a soldului final, statele membre nu pot revizui aceste documente pentru a depune noi cheltuieli, dar pot să revizuiască cifrele în sensul unei reduceri prin retragerea cheltuielilor.

Comisia poate solicita unui stat membru să corecteze cerere de plată a soldului final sau declarația de cheltuieli, în măsura în care aceasta implică depunerea de informații suplimentare sau efectuarea de corecții tehnice, în cazul în care aceste informații suplimentare și corecții se referă la cheltuieli prezentate Comisiei înainte de termenul limită pentru depunerea ofertelor. În acest caz, Comisia va da statului membru un termen de două luni pentru a efectua corecția. În cazul în care corecția nu este făcută în termenul de două luni, Comisia va proceda la încheiere pe baza informațiilor disponibile.

4.4. Disponibilitatea documentelor

În conformitate cu articolul 90 din Regulamentul general, autoritatea de management se asigură că toate documentele justificative referitoare la cheltuielile și auditurile programului în cauză sunt păstrate la dispoziția Comisiei și a Curții de Conturi timp de trei ani de la data încheierii programului, astfel cum s-a comunicat de către Comisie în conformitate cu articolul 89 alineatul (5) din Regulamentul general.

Perioada respectivă se suspendă fie în cazul unei proceduri judiciare, fie la cererea motivată corespunzător a Comisiei.

Autoritatea de management ar trebui să pună la dispoziția Comisiei, la cerere, o listă a tuturor activităților operaționale pe o perioadă de trei ani de la încheierea programului.

5. CONȚINUTUL DOCUMENTELOR DE ÎNCHEIERE

5.1. Declarația certificată de cheltuieli finale, cererea de plată finală

5.1.1. Principiu general

Declarația certificată de cheltuieli finale, inclusiv cererea de plată finală, ar trebui să fie întocmită în conformitate cu modelul prevăzut în anexa X la Regulamentul de punere în aplicare.

Declarația de cheltuieli ar trebui să identifice și valoarea totală a cheltuielilor eligibile privind regiunile care beneficiază de un sprijin tranzitoriu.

Ar putea apărea discrepanțe între plățile din partea Uniunii pentru o prioritate și eficacitatea contribuției fondurilor la operațiunile cofinanțate în temeiul respectivei priorități. Aceasta este o consecință a flexibilității pe care o au autoritățile de management în aplicarea unor rate de cofinanțare diferite pentru operațiuni individuale, astfel cum se menționează la articolul 53 alineatul (4) din Regulamentul general.

Cu toate acestea, în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare a fondurilor, valoarea participării publice (astfel este declarată în „declarația certificată de cheltuieli finale”) plătite sau care trebuie plătite beneficiarilor trebuie să fie cel puțin egală cu contribuția plătită de Comisie pentru program și, în conformitate cu articolul 80 din Regulamentul general, statele membre ar trebui să se asigure că beneficiarii primesc valoarea totală a participării publice cât mai repede posibil și în întregime.

În conformitate cu articolul 77 alineatul (12) din Regulamentul general, contribuția Uniunii, prin plata soldului final, nu trebuie să depășească cu mai mult de 10 % suma maximă de asistență din fonduri, acordată pentru fiecare axă prioritară, astfel cum se prevede în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional. Cu toate acestea, contribuția Uniunii prin intermediul plății soldului final nu poate depăși contribuția publică declarată și suma maximă a intervenției din partea fiecărui fond pentru fiecare program.

5.1.2. Gestiunea financiară pentru anumite state membre vizate de Regulamentul (UE) nr. 1311/2011 (finanțare complementară)

Articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul general (astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1311/2011) permite Comisiei să plătească o sumă mai mare în anumite condiții pentru fiecare cerere de plată prezentată de statele membre care se confruntă cu dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea financiară. Această sumă este calculată prin aplicarea unui supliment de 10 puncte procentuale la rata de cofinanțare aplicabilă.

Pentru a calcula plățile intermediare și plata soldului final după ce statul membru încetează să beneficieze de asistență financiară, Comisia nu trebuie să ia în considerare sumele majorate plătite unui stat membru în perioada în care acesta a beneficiat de fondurile suplimentare.

Cu toate acestea, contribuția UE nu ar trebui să fie mai mare decât contribuția publică și suma maximă a intervenției din partea fondurilor pentru fiecare prioritate, astfel cum se prevede în decizia Comisiei de aprobare a programului. Astfel cum se precizează la punctul 10 din prezentele orientări privind încheierea, în ceea ce privește programele cu obiective multiple, contribuția publică declarată și suma maximă a asistenței vor fi plafonate la nivelul obiectivelor, în conformitate cu dispozițiile de la articolul 22 din Regulamentul general.

5.1.3. Recuperări (inclusiv după depunerea documentelor de încheiere) și nereguli

La încheiere, declarația anuală care trebuie trimisă prin intermediul SFC 2007 (în conformitate cu anexa XI la Regulamentul de punere în aplicare), până la 31 martie 2017, și care acoperă anul 2016, va fi tratată după cum urmează:

- sumele indicate în anexa XI punctul 2 ca „recuperări restante” trebuie incluse în cererea de plată finală; cu toate acestea, ele nu vor fi plătite, însă vor reprezenta un angajament restant pentru Comisie. Atunci când au fost inițiate proceduri pentru recuperarea unor cheltuieli declarate, sumele aferente se declară ca recuperări restante. Acestea nu se declară ca operațiuni suspendate din considerente juridice și administrative¹⁹, deoarece aceste cazuri

¹⁹ Conform dispozițiilor de la articolul 95 din Regulamentul general, excepția de la dezangajarea automată se aplică sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare Comisiei din cauza unor operațiuni suspendate ca urmare a unei proceduri judiciare sau a unui recurs administrativ cu efect suspensiv, întrucât, după cum s-a menționat anterior, recuperările restante se referă la sumele declarate către Comisie.

vizează numai sumele pe care statul membru nu le-a putut declara. Statele membre ar trebui să informeze Comisia cu privire la rezultatul recuperărilor restante;

- pentru sumele declarate în conformitate cu anexa XI punctul 3 ca „sume care nu pot fi recuperate”, în cazul în care statul membru solicită ca partea Uniunii să fie suportată de bugetul general al Uniunii Europene, Comisia va efectua o examinare corespunzătoare a fiecărui caz în parte. În această privință, Comisia fie (a) va informa în scris statul membru cu privire la intenția sa de a deschide o anchetă cu privire la suma respectivă, fie (b) va solicita statului membru să continue procedura de recuperare fie (c) va accepta ca partea Uniunii să fie suportată de bugetul general al Uniunii Europene;
- un angajament va rămâne deschis pentru sumele declarate în temeiul anexei XI punctul 3 pentru care Comisia a solicitat informații suplimentare, a inițiat o anchetă cu privire la suma respectivă sau a solicitat ca statul membru să continue procedura de recuperare;
- statele membre ar trebui să se asigure că sumele indicate în anexa XI punctul 3, pentru care statul membru nu a solicitat Uniunii să își ia partea din pierdere, sunt deduse din declarația de cheltuieli finale²⁰.

Cu toate acestea, orice sume recuperate după încheiere ar trebui să fie rambursate Comisiei.

5.2. Raportul final de punere în aplicare

5.2.1. Principiu general

Raportul final trebuie să conțină informațiile menționate la articolul 67 alineatul (2) din Regulamentul general. Acesta ar trebui să aibă aceeași structură ca raportul anual de punere în aplicare, deoarece ambele documente se bazează pe același model prevăzut în anexa XVIII la Regulamentul de punere în aplicare. Acesta trebuie să prezinte date agregate și informații pentru întreaga perioadă de punere în aplicare.

5.2.2. Admisibilitate, acceptare și termene limită

Regulamentul general nu furnizează niciun termen limită pentru verificarea admisibilității raportului final. De asemenea, nu conține dispoziții cu privire ce se întâmplă în cazul în care un raport nu este admisibil. În plus, acesta se referă la raportul admisibil ca la un raport care conține toate informațiile necesare menționate la articolul 67 alineatul (2). Luând în considerare faptul că acceptarea raportului final este, de asemenea, făcută în conformitate cu dispozițiile articolul 67 alineatul (2), admisibilitatea și acceptarea pot fi considerate ca fiind aceleași în contextul exercițiului de încheiere și cei doi termeni ar trebui considerați interșanjabili.

Prin urmare, Comisia are cinci luni de la data primirii raportului final pentru a confirma admisibilitatea acestuia sau pentru a furniza observații statelor membre, în cazul în care nu este satisfăcută de conținutul său și solicită să fie revizuit. Raportul final va fi acceptat numai în cazul în care toate observațiile Comisiei au fost abordate.

Regulamentul general prevede termenul până la care Comisia trebuie să își prezinte observațiile statelor membre, dar nu prevede un calendar pentru răspunsul din partea statului membru. Prin urmare, este necesar să se stabilească un cadru pentru dialogul între Comisie și statul membru.

²⁰

Procedurile cu privire la retrageri și recuperări sunt detaliate ulterior în nota de orientare pentru autoritățile de certificare referitoare la raportare și sumele retrase, sumele recuperate, sumele care urmează a fi recuperate și sumele care sunt considerate nerecuperabile, aplicabile perioadei 2007-2013 și intervalului rămas din perioada 2000-2006 (Nota nr. 10/0002/00 a Comitetului de coordonare a fondurilor).

Odată ce Comisia a transmis observații privind raportul final, statul membru va dispune de două luni pentru a răspunde și furniza informațiile necesare. În cazul în care statul membru nu poate respecta acest termen, acesta ar trebui să informeze Comisia în mod corespunzător, iar termenul poate fi prelungit pentru o nouă perioadă de două luni.

În cazul în care statul membru nu este în măsură să îmbunătățească raportul final, Comisia îl va respinge și va efectua încheierea pe baza documentelor disponibile. În același timp, Comisia poate aplica unele corecții financiare în contextul articolului 99 din Regulamentul general.

Obiectivul este de a avea raportul final revizuit și acceptat de către Comisie în termen de 1 an de la data primirii acestuia.

5.2.3. *Raportarea cu privire la finanțarea complementară*

Statele membre care beneficiază de derogarea menționată la articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul general raportează cu privire la utilizarea sumelor plătite cu titlu de finanțare complementară și detaliază toate măsurile complementare luate pentru a se asigura că aceste sume au vizat în special proiectele care promovează competitivitatea, creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

5.2.4. *Raportarea privind proiectele majore*

În cazul în care un proiect major este cofinanțat de mai mult decât un singur program, toate programele în cauză ar trebui să includă trimiteri/raportări la proiectul în cauză.

Statul membru ar trebui să confirme în raportul final că proiectele majore sunt finalizate și sunt în uz (cu excepția cazului în care se aplică secțiunea 3.3 din orientări) și că au fost puse în aplicare în conformitate cu deciziile corespunzătoare ale Comisiei. În plus, statele membre, astfel cum se prevede în anexa XVIII la Regulamentul de punere în aplicare, ar trebui să se întocmească o listă a proiectelor majore finalizate cu următoarele informații:

- data finalizării;
- costurile investițiilor finale totale ale acestor proiecte, inclusiv sursele lor de finanțare²¹;
- principalii indicatori de realizare și de rezultat, inclusiv, dacă este cazul, indicatorii principali, prezentați în decizia Comisiei privind proiectul major²².

Lista ar trebui să fie furnizată utilizând modelul de la anexa I la orientări.

²¹ Astfel cum se indică în modelul prezentat la punctul H.2.2 din anexele XXI și XXII la Regulamentul de punere în aplicare.

²² Orientările detaliate privind conceptul de indicatori au fost incluse în documentul de lucru nr. 2 „Orientări indicative privind metodele de evaluare: Indicatorii de monitorizare și evaluare”. Indicatorii de realizare se referă la activitate. Aceștia se măsoară în unități fizice sau monetare (de exemplu, lungimea de cale ferată construită, numărul de întreprinderi care beneficiază de sprijin financiar, etc.). Indicatorii de rezultat se referă la efectele directe și imediate asupra beneficiarilor direcți generate de un program. Ei oferă informații referitoare la schimbările privind, de exemplu, comportamentul, capacitatea sau performanța beneficiarilor. Astfel de indicatori pot fi de natură fizică (reducerea numărului de timpi de parcurs, numărul de stagii care au reușit, numărul de accidente rutiere, etc.) sau financiară (efectul de pârghie asupra resurselor sectorului privat, scăderea costurilor de transport, etc.).

Statele membre ar trebui să furnizeze în raportul final informații privind toate problemele semnificative întâlnite în punerea în aplicare a proiectelor majore și măsurile luate pentru remedierea lor.

În plus, statele membre ar trebui să precizeze toate modificările listei orientative a proiectelor majore din program.

Aceste informații ar trebui să permită Comisiei să evalueze conformitatea proiectului pus în aplicare cu decizia Comisiei.

Comisia va evalua motivele și consecințele eventualei nerespectări a deciziei Comisiei la punerea în aplicare a proiectelor majore (implicații financiare și/sau fizice) și poate aplica o corecție financiară [în conformitate cu articolele 99 și 100 din Regulamentul general și după cum se specifică mai departe în Decizia C (2011) 7321 a Comisiei].

5.2.5. Raportarea cu privire la instrumentele de inginerie financiară

Articolul 67 alineatul (2) litera (j) din Regulamentul general precizează informațiile care trebuie să fie furnizate în raportul final ca parte a pachetului de încheiere:

- o descriere a instrumentului de inginerie financiară și a măsurilor de punere în aplicare;
- identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară, inclusiv cele care acționează prin intermediul fondurilor de participare ;
- quantumurile asistenței acordate din fondurile structurale și cofinanțarea națională plătită către instrumentul de inginerie financiară;
- quantumurile asistenței acordate din fondurile structurale și cofinanțarea națională plătită din instrumentul de inginerie financiară.

Raportul final ar trebui să furnizeze, sub formă narativă, o descriere sumară a instrumentului de inginerie financiară și a măsurilor de punere în aplicare. În sensul raportării finale, „acordurile de punere în aplicare” ar trebui interpretate în sens larg pentru a îndeplini obiectivul general de a oferi o imagine de ansamblu echilibrată a performanței instrumentelor de inginerie financiară în perioada 2007-2013.

Raportul final trebuie să includă următoarele informații:

- (1) numărul și tipul de fonduri stabilite în cursul perioadei de programare;
- (2) identitatea furnizorilor cofinanțatori naționali și tipul de cofinanțare națională (împrumut, contribuții în natură). Toate fondurile de investiție ar trebui să fie identificate în mod clar;
- (3) data semnării și durata acordurilor de finanțare care stau la baza operațiunii;
- (4) informații cu privire la procedura de selecție pentru gestionarul fondului de participare, administratorii fondurilor și destinatarii finali;
- (5) tipurile de produse oferite și destinatarii finali vizați;
- (6) informații privind retragerile resurselor programului din instrumentele de inginerie financiară;
- (7) quantumul subvențiilor dobânzii și a contribuțiilor la comisioanele de garantare capitalizate (menționate la secțiunea 3.6.3);
- (8) dobânda generată de plățile din program și care poate fi atribuită fondurilor structurale;

- (9) o scurtă evaluare globală a performanței în ceea ce privește contribuția sa la realizarea obiectivelor programului și a priorității în cauză;
- (10) informații privind resursele rămase inclusiv:
- (a) valoarea resurselor rămase (fonduri reziduale și valoarea investițiilor și participărilor înregistrate înainte de depunerea documentelor de încheiere) care poate fi atribuită resurselor FEDR/FSE,
 - (b) data lichidării (după cum se prevede în acordul de finanțare) și a acumulării resurselor rămase,
 - (c) informații privind reutilizarea resurselor rămase care pot fi atribuite fondurilor structurale care specifică autoritatea competentă care răspunde de gestionarea resurselor rămase, forma de refolosire, scopul, zona geografică în cauză și durata preconizată;
- (11) în măsura în care instrumentele financiare au întâmpinat dificultăți specifice și/sau nu au reușit să atingă obiectivele principale conținute în planurile de afaceri aferente, raportul final trebuie să conțină un scurt rezumat al principalelor motive pentru astfel de dificultăți și natura, calendarul și eficiența acțiunilor de remediere întreprinse (după caz) de autoritatea de management, administratorul fondului de participare sau administratorul fondului.

Informațiile numerice suplimentare ar trebui să fie furnizate utilizând modelul de raportare din anexa II la orientări.

5.2.6. Raportarea rezultatelor

Pe parcursul perioadei de punere în aplicare, statele membre au fost invitate, în contextul rapoartelor anuale de punere în aplicare, să includă, în conformitate cu articolul 67 alineatul (2) din Regulamentul general, informații detaliate cu privire la progresele realizate în punerea în aplicare a programului. Aici sunt incluse informațiile referitoare la fiecare prioritate în raport cu obiectivele specifice și verificabile aferente, utilizându-se indicatorii menționați în program.

În plus, statele membre, în contextul evaluării rapoartelor anuale de punere în aplicare, au fost invitate să explice toate devierile/progresele înregistrate în raport cu obiectivele stabilite și modifice obiectivele care au fost stabilite în mod necorespunzător.

Cu toate acestea, obiectivele de performanță ar trebui să fie menținute cât mai mult posibil, pentru a se evita o scădere a intervențiilor. În cererea de modificare, statele membre ar trebui să se asigure că obiectivele revizuite sunt exacte, în special în cazul în care aceste obiective nu au fost corect stabilite în primul rând. Cu toate acestea, obiectivele nu ar trebui să fie modificate pentru a se adapta la performanță, adică scopul nu este acela de a modifica obiectivul pentru a-l aduce la nivelul performanței reale.

La încheiere, în cazul în care indicatorii raportați în raportul final par să devieze semnificativ (și anume cu mai mult de 25%) de la obiectivele stabilite în program, statul membru trebuie să furnizeze o explicație și o justificare a motivului pentru care obiectivul nu a fost îndeplinit și motivul pentru care nu au fost întreprinse acțiuni corective pe parcursul perioadei de punere în aplicare. Aceasta ar trebui să fie sub forma unui rezumat de cel mult 3 pagini.

5.2.7. Eșalonarea proiectelor

Statele membre ar trebui să furnizeze o listă a proiectelor majore eșalonate care au fost acceptate prin intermediul unei modificări a deciziei Comisiei ca proiecte care urmează a fi eșalonate în perioadele 2007-2013 și 2014-2020 (a se vedea secțiunea 3.3 din orientări). Această listă trebuie să fie conformă cu modelul prevăzut în anexa III la orientări. La cerere, statele membre ar trebui să furnizeze o listă de proiecte de anvergură mai mică și care urmează a fi eșalonate (a se vedea secțiunea 3.4 din orientări), folosind modelul de la anexa IV la orientări.

5.2.8. Proiecte nefuncționale

Statele membre ar trebui să prezinte împreună cu raportul final o listă de proiecte nefuncționale (a se vedea punctul 3.5 din orientările privind proiectele nefuncționale) folosind modelul din anexa V la orientări.

5.2.9. Utilizarea dobânzilor

În conformitate cu articolul 83 din Regulamentul general, orice dobândă generată de prefinanțare, la orice nivel (organism central, organism intermediar), este considerată o resursă pentru statul membru sub forma unei contribuții publice naționale și este folosită pentru operațiuni decise de autoritatea de management în cadrul programului respectiv.

Pentru subvențiile globale [articolul 43 litera (c) din Regulamentul general] normele care reglementează utilizarea dobânzilor acumulate sunt incluse în dispozițiile acordului încheiat între statul membru sau autoritatea de management și organismul (organismele) intermediar(e).

5.2.10. Raportarea cu privire la plafoanele alocărilor financiare

În raportul final de punere în aplicare, statele membre trebuie să furnizeze informații financiare referitoare la cheltuielile declarate în raport cu plafoanele fixate în regulament (și anume plafoanele pentru regiunile care beneficiază de susținerea tranzitorie și netranzitorie, defalcarea între costurile operaționale și costurile legate de investiții din cadrul alocării specifice pentru regiunile ultraperiferice, defalcarea între tipurile de cheltuieli FSE și FEDR și asistența tehnică).

5.3. Declarația de încheiere

5.3.1. Principiu general

În conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul general, declarația de încheiere este pregătită de autoritatea de audit și transmisă Comisiei cel târziu până la 31 martie 2017. Aceasta evaluează valabilitatea cererii de plată a soldului final, precum și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor adiacente reglementate de declarația finală de cheltuieli, care este însoțită de un raport final de control.

Declarația de încheiere se bazează pe toate lucrările de audit desfășurate de către sau sub responsabilitatea autorității de audit în conformitate cu strategia de audit, în conformitate cu articolul 18 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare. Această activitate include auditurile efectuate de autoritatea de audit după 1 iulie 2015 [articolul 62 litera (d) punctul (i) din Regulamentul general], iar raportul final de control ar trebui să includă informațiile conexe. Aceasta înseamnă că autoritatea de audit trebuie să raporteze pe baza lucrărilor de audit efectuate până la 1 iulie 2015 și, de asemenea, cu privire la activitatea de audit desfășurată în perioada 1 iulie 2015 și 31 decembrie 2016. Auditurile

operațiunilor efectuate de autoritatea de audit în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul de punere în aplicare în această perioadă vor acoperi cheltuielile declarate în 2015 și 2016²³.

Articolul 18 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare prevede, de asemenea, că declarația de închidere și raportul final de control sunt elaborate în conformitate cu modelul stabilit în anexa VIII la Regulamentul de punere în aplicare. În cazul în care raportul se referă la mai multe programe sau fonduri, informațiile sunt prezentate pentru fiecare program sau fond în parte²⁴. Autoritatea de audit ar trebui să prezinte o declarație de încheiere pentru fiecare program. În cazul în care statele membre au definit un sistem comun care să acopere mai mult de un singur program, autoritatea de audit poate depune o singură declarație de încheiere pentru programele care fac parte din acest sistem, în cazul în care avizul este același pentru toate programele respective.

În cazul programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, declarația de încheiere și raportul de control final trebuie să acopere programul în întregime și toate cheltuielile programului care sunt eligibile pentru contribuție din partea FEDR, astfel cum se prevede la articolul 18 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare.

În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare, în cazul în care există o limitare a domeniului de aplicare a examinării sau în cazul în care nivelul de cheltuieli neregulamentare constatat nu permite furnizarea unui aviz fără rezerve în declarația de încheiere, autoritatea de audit ar trebui prezinte motivele care stau la baza acestei situații și să estimeze amploarea problemei și impactul său financiar.

Procedurile de pregătire a declarațiilor de încheiere au fost furnizate Comisiei în contextul exercițiului de evaluare a conformității, așa cum rezultă din articolul 23 litera (e) din Regulamentul de punere în aplicare. Orice modificări ulterioare ale acestor proceduri ar trebui comunicate Comisiei în contextul rapoartelor anuale de control.

În cazul în care statul membru a aplicat pentru încheiere parțială (Nota nr. 08/0043/03 a Comitetului de coordonare a fondurilor) pe parcursul perioadei de programare, autoritatea de audit ar trebui să precizeze în raportul final de control toate neregulile constatate după încheierea parțială și referitoare la operațiunile supuse încheierii parțiale; în acest caz, autoritatea de audit trebuie să confirme de asemenea în raportul final de control că corecțiile financiare aplicate de Comisie în temeiul articolului 99 au fost nete, astfel cum este stabilit la articolul 88 alineatul (3) din Regulamentul general²⁵.

5.3.2. *Admisibilitate, acceptare și termene limită*

În conformitate cu articolul 89 alineatul (3) din Regulamentul general, Comisia ar trebui să informeze statul membru despre avizul său privind conținutul declarației de încheiere în termen de cinci luni de la data primirii; declarația de încheiere este considerată ca fiind acceptată în absența observațiilor Comisiei în respectiva perioadă de cinci luni.

²³ În scopul de a se asigura că autoritatea de audit este în măsură să acopere cheltuielile declarate în 2016 și având în vedere termenul de 31 martie 2017 pentru depunerea declarației de încheiere, se recomandă ca autoritatea de certificare să depună ultima cerere de plată intermediară până la 30 iunie 2016 cel târziu, asigurându-se astfel că după această dată nu se vor mai declara noi cheltuieli Comisiei înainte de depunerea cererii de plată finală.

²⁴ Punctul 1, a treia liniuță din anexa VIII la Regulamentul de punere în aplicare.

²⁵ Articolul 88 (3) a fost modificat prin Regulamentul nr. 539/2010, iar corecția nu trebuie să fie o corecție netă în cazul în care statul membru este cel care detectează și face corecția.

Ca și în cazul procedurii de dialog stabilite pentru raportul final, odată ce Comisia a transmis observații privind declarația de încheiere, statul membru va dispune de două luni pentru a răspunde și a furniza informațiile necesare. În cazul în care statul membru nu poate respecta acest termen, acesta ar trebui să informeze Comisia cu privire la acest lucru, iar termenul poate fi prelungit pentru o nouă perioadă de două luni, cu excepția cazului în care se solicită statului membru o activitate de audit suplimentară, caz în care termenul poate fi extins la perioada considerată necesară pentru a efectua această activitate. Declarația de încheiere va fi acceptată numai în cazul în care toate observațiile Comisiei au fost abordate.

Obiectivul este de a avea declarația de încheiere revizuită și acceptată de Comisie în termen de un an de la data la care a fost primită, cu excepția cazurilor în care cererea pentru activități de audit suplimentare necesită o perioadă mai lungă de timp.

Incapacitatea de a depune declarația de încheiere indică o deficiență gravă în sistemul de gestionare și control al programului care pune în pericol contribuția din partea Uniunii care a fost deja acordată programului în sensul articolului 99 din Regulamentul general. Depunerea unei declarații de încheiere care nu evaluează corect gradul de valabilitate și regularitate al tranzacțiilor adiacente reglementate de declarația finală de cheltuieli ar putea duce la aceeași concluzie.

În astfel de cazuri și atunci când declarația de încheiere prezintă nereguli sau deficiențe de sistem care nu sunt corectate înainte de încheiere, Comisia poate lua în considerare posibilitatea de a lansa o procedură de corecție financiară în conformitate cu articolele 99 și 100 din Regulamentul general și după cum se specifică mai departe prin Decizia C (2011) 7321 a Comisiei din 19 octombrie 2011.

Orientările specifice privind pregătirea și conținutul raportului final de control și a declarației de încheiere sunt stabilite în anexa VI la prezentele orientări.

6. ASISTENȚA TEHNICĂ

6.1. Calcularea plafonului aferent asistenței tehnice la încheiere

Articolul 46 din Regulamentul general fixează plafoanele aferente asistenței tehnice. Aceste plafoane sunt aplicabile atât la nivelul sumei totale alocate per obiectiv, cât și la nivelul programelor. Respectarea plafoanelor respective trebuie asigurată în timpul punerii în aplicare a unui program, atunci când se modifică un program operațional sau se reduc alocările acestuia din cauza dezangajărilor. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 77 alineatul (12) din Regulamentul general [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1297/2013], s-ar putea recurge la o depășire a sumei cheltuielilor eligibile plătite și declarate pentru activități de asistență tehnică, în conformitate cu dispozițiile menționate la ultimul paragraf de la punctul 5.1.1.

6.2 Utilizarea asistenței tehnice prevăzute pentru perioada 2007-2013 pentru activități pregătitoare pentru perioada de programare 2014-2020

Asistența tehnică a programelor din perioada 2007-2013 este reglementată de articolul 46 din Regulamentul general. În conformitate cu articolul 46 alineatul (1) din Regulamentul general, este posibilă finanțarea activităților pregătitoare pentru perioada 2014-2020. Cu toate acestea, aceste activități pregătitoare ar trebui să fie eligibile din punct de vedere material în cadrul normelor de eligibilitate naționale și ale Uniunii pentru perioada 2007-2013 și ar trebui să îndeplinească și criteriile de selecție ale programului în cauză. În plus, ar trebui să existe o legătură demonstrabilă clară între activitățile propuse și pregătirile din statul membru pentru perioada 2014-2020.

Cu toate acestea, ar trebui subliniat faptul că scopul principal al asistenței tehnice pentru perioada curentă este gestionarea și punerea în aplicare a programelor pentru perioada 2007-2013.

7. SUME DEZANGAJATE

7.1. Dezangajarea automată

Toate sumele privind operațiunile care nu sunt declarate la încheiere vor fi deblocate, cu excepția sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare din cauza unor operațiuni suspendate în urma unor proceduri judiciare sau a unei căi de atac administrative cu efect suspensiv [articolul 95 din Regulamentul general] sau din motive de forță majoră²⁶ [articolul 96 litera (c) din Regulamentul general].

Statul membru ar trebui să indice în raportul final privind punerea în aplicare și în declarația de încheiere suma referitoare la aceste două tipuri de situații care nu a putut fi declarată la data de depunere a documentelor de încheiere.

7.2. Reconstituirea creditelor

În conformitate cu articolul 157 din Regulamentul (CE) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, creditele deblocate pot fi reconstituite în cazul unei erori evidente imputabile exclusiv Comisiei.

8. OPERAȚIUNI SUSPENDATE DIN CAUZA UNEI PROCEDURI JUDICIARE SAU A UNUI RECURS ADMINISTRATIV CU EFECT SUSPENSIV

Pentru fiecare operațiune care face obiectul unei proceduri judiciare sau al unui recurs administrativ având efect suspensiv, statul membru trebuie să decidă, înainte de termenul limită pentru depunerea documentelor de încheiere pentru program, dacă operațiunea trebuie să fie (integral sau parțial):

- retrasă din program și/sau înlocuită de o altă operațiune eligibilă înainte de termenul limită;
- păstrată în program.

Excepția de la dezangajarea automată se aplică sumelor pe care autoritatea de certificare nu a fost în măsură să le declare Comisiei din cauza unor operațiuni suspendate ca urmare a unei proceduri judiciare sau a unui recurs administrativ cu efect suspensiv, întrucât, după cum s-a menționat anterior, recuperările restante se referă la sumele declarate către Comisie.

Pentru operațiunile păstrate (articolul 95 din Regulamentul general), statul membru trebuie să informeze Comisia cu privire la suma care nu ar fi putut fi declarată în declarația finală de cheltuieli, astfel încât să se mențină un angajament deschis.

Atunci când solicită aplicarea articolului 95 din Regulamentul general, este necesar ca statul membru să îndeplinească următoarele trei condiții:

²⁶ Forța majoră a fost definită de Curtea de Justiție a Uniunii Europene ca fiind circumstanțe anormale, imprevizibile, care nu pot fi controlate de cel care o invocă și care nu ar putea fi evitate în pofida tuturor măsurilor de precauție [Cauza 296/86, McNicholl [1988] Rep. 1491 și, mai recent, (Cauzele conexe T-61/00 și T-62/00 APOL/Comisia)].

- a) să dovedească faptul că există o procedură judiciară/un recurs administrativ cu privire la o operațiune specifică;
- b) să demonstreze că procedura judiciară sau recursul administrativ are efect suspensiv;
- c) să justifice sumele, ceea ce va avea ca rezultat reducerea sumelor posibil vizate de dezangajarea automată.

Suspendarea nu are ca efect prelungirea datei finale de eligibilitate a cheltuielilor, astfel cum este prevăzută la articolul 56 alineatul (1) din Regulamentul general.

Sumele maxime care urmează să fie plătite de către Comisie sau recuperate de la statele membre în ceea ce privește operațiunile suspendate constituie un angajament restant până când autoritățile naționale responsabile emit o decizie finală.

Statul membru ar trebui, prin urmare, să informeze Comisia cu privire la rezultatele procedurii judiciare sau administrative respective. În funcție de rezultatul procedurilor judiciare, se vor mai efectua alte plăți, se vor recupera sumele deja plătite sau se vor confirma plăți deja efectuate. În cazul sumelor nerecuperabile, Comisia poate, la cererea statului membru, să convină prin decizie că partea Uniunii din pierdere ar trebui să fie suportată de la bugetul Uniunii Europene și să efectueze o plată suplimentară.

O listă a proiectelor suspendate păstrate în cadrul programului ar trebui să fie furnizată utilizându-se modelul din anexa VII la orientări.

9. PLĂȚI SUSPENDATE

Problemele care stau la baza oricărei suspendări sau întreruperi a plăților intermediare în curs la momentul încheierii (articolul 92 din Regulamentul general) vor fi examinate în cadrul evaluării declarației de încheiere. Plata soldului final va fi calculată de Comisie luând în considerare, dacă este cazul, corecțiile financiare care urmează a fi impuse statului membru, în conformitate cu articolele 99 și 100 din Regulamentul general.

10. CALCULAREA CONTRIBUȚIEI FINALE

La nivelul axei prioritare,

(1) contribuția Uniunii prin plăți, inclusiv soldul final, nu depășește, pentru fiecare fond, suma care rezultă din aplicarea ratei de cofinanțare, stabilite în cadrul celui mai recent plan de finanțare aflat în vigoare, cheltuielilor eligibile declarate. Pentru statele membre care beneficiază de o creștere temporară a cofinanțării plăților intermediare și a plăților soldului final (finanțare complementară de 10 %) în conformitate cu derogarea prevăzută la articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul general [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1297/2013]²⁷, contribuția Uniunii este majorată cu o sumă care este echivalentă cu 10 puncte procentuale în plus față de rata de cofinanțare aplicabilă fiecărei axe prioritare, dar care nu depășește 100 %, care trebuie aplicată valorii cheltuielilor eligibile recent declarate în fiecare declarație de cheltuieli certificată prezentată, dacă un stat membru îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul general [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1297/2013] sau până la sfârșitul perioadei de programare, în cazul

²⁷ Sub rezerva respectării procedurii prevăzute la articolul 77 alineatul (3) din Regulamentul general.

în care, după 21 decembrie 2013, un stat membru îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la articolul 77 alineatul (2) din Regulamentul general [astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1297/2013];

(2) contribuția Uniunii rezultată de la punctul 1 nu trebuie să depășească cu mai mult de 10 % suma maximă de asistență din fonduri, astfel cum este fixată în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

La nivel de program,

(3) contribuția Uniunii nu trebuie să depășească contribuția publică declarată,

(4) și valoarea maximă a asistenței acordate programului operațional stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

În ceea ce privește programele cu obiective multiple, contribuția publică declarată și valoarea maximă a asistenței vor fi plafonate la nivelul obiectivelor, în conformitate cu dispozițiile de la articolul 22 din Regulamentul general²⁸. Un exemplu de calculare a contribuției finale pentru un program cu obiective multiple este inclus în anexa VIII la prezentele orientări.

11. MONEDA EURO

Articolul 81 din Regulamentul general stabilește modalitățile privind utilizarea monedei euro în gestionarea bugetară a fondurilor structurale care sunt aplicabile la momentul încheierii.

Pentru instrumentele de inginerie financiară, se aplică dispozițiile de la punctul 2.8.2 din Nota nr. 10/0014/05 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 8 februarie 2012, astfel cum a fost revizuită, ca urmare a intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1236/2011 al Comisiei.

²⁸

Aplicarea flexibilității de 10% la calcularea soldului final nu va fi limitată prin aplicarea altor plafoane regulamentare (de exemplu, plafoanele pentru regiunile care beneficiază de susținere tranzitorie și netranzitorie, defalcarea între costurile operaționale și costurile legate de investiții din cadrul alocării specifice pentru regiunile ultraperiferice, defalcarea între tipurile de cheltuieli FSE și FEDR și asistența tehnică).

Anexa II**Modelul 1: Operațiunile instrumentelor de inginerie financiară puse în aplicare cu fondul de participare (secțiunile marcate cu * sunt opționale)**

Nr.	Informații/date necesare	Formatul datelor/informațiilor necesare	Observații
I. Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară la nivelul fondului de participare [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctele (i și ii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
I.1	Fond de participare (denumire și sediu social)	text	
I.2	Statutul juridic al fondului de participare	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare	buton radio ☐ ☐	
I.2.1*	nume, statut juridic și sediu social ale partenerilor de cofinanțare	text	*
I.3	Gestionarul fondului de participare	////////////////////////////////////	
	Banca Europeană de Investiții (BEI)	buton radio ☐ ☐ ☐ ☐	
	Fondul european de investiții (FEI)		
	instituție financiară alta decât BEI/FEI		
	alt organism		

I.3.1	Numele, statutul juridic și sediul social ale altui organism	text	
I.4	Procedura de selectare a gestionarului fondului de participare	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	buton radio ☐ ☐ ☐	
	acordarea unei subvenții [în sensul articolului 44 al doilea paragraf litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]		
	atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI		
I.5	Data semnării acordului de finanțare cu autoritatea de management	ZZ/LL/AAAA	
I.6	Numărul de instrumente de inginerie financiară puse în aplicare în cadrul prezentului fond de participare	numărul	
II. Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
II.1	Instrumentul de inginerie financiară (denumirea și sediul social al firmei)	text	
II.2	Se încadrează la articolul 44 primul paragraf literele (a), (b) sau (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului?	////////////////////////////////////	
	(a) instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi	buton radio ☐ ☐ ☐	
	(b) fonduri de dezvoltare urbană		

	(c) fonduri sau alte sisteme de stimulente care furnizează împrumuturi, garanții pentru investiții rambursabile sau instrumente echivalente, în domeniul eficienței energetice și al utilizării energiei regenerabile în clădiri, inclusiv în locuințele existente		
II.3	Tip de produs financiar oferit de instrumentul de inginerie financiară beneficiarilor finali	////////////////////////////////////	
II.3.1	capital propriu	faceți clic ☐	
II.3.2	împrumut	faceți clic ☐	
II.3.3	garanție	faceți clic ☐	
II.3.4	alte produse (subvenționarea dobânzii, contribuții la comisioanele de garantare și măsuri echivalente)	faceți clic ☐	
II.4	Gestionarul instrumentului de inginerie financiară (numele, statutul juridic și sediul social al firmei)	text	
II.5	Procedura de selectare a gestionarului instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	buton radio ☐ ☐ ☐	
	acordarea unei subvenții [în sensul articolului 44 al doilea paragraf litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]		
atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI			
II.7	Statutul juridic al instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari		

	entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare		
III. Cuantumul asistenței acordate din fondurile structurale și al cofinanțării naționale plătite în contul instrumentului de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
III.1	Cuantumul asistenței acordate instrumentului de inginerie financiară din toate programele operaționale		
III.1.1	Program operațional	text (nr. CCI și titlu)	
III.1.2	Axă prioritară	text	
III.1.3	Contribuție la fondul de participare	%	
III.2	Cuantumul asistenței la fondul de participare din acest program operațional specific	////////////////////////////////////	
III.2.1	Cuantumul asistenței din fondurile structurale	////////////////////////////////////	
III.2.1.1*	Cuantumul asistenței FEDR angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.2	Sume FEDR plătite efectiv fondului prin participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.1.3*	Cuantumul asistenței FSE angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.4	Sume FSE plătite efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2	Cuantumul cofinanțării naționale	////////////////////////////////////	
III.2.2.1*	Cofinanțare națională publică angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*

III.2.2.2	Cofinanțare națională publică plătită efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2.3*	Cofinanțare națională privată angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.2.4	Cofinanțare națională privată plătită efectiv fondului de participare (în EUR)	numărul (suma)	
III.3*	Cuquantumul altor tipuri de asistență plătite fondului de participare în afara programului operațional (în EUR)	numărul (suma)	*
III.4	Costurile și comisioanele de gestionare plătite la fondul de participare [în sensul articolului 78 alineatul (6) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului] (în EUR)	numărul (suma)	
III.5	Cuquantumul asistenței din fondul de participare	////////////////////////////////////	
III.5.1*	Cuquantumul resurselor fondului de participare angajate din punct de vedere juridic pentru instrumentul de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	*
III.5.2	Cuquantumul resurselor fondului de participare efectiv plătite în contul instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.5.3	din care cuquantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
III.6	Costurile și comisioanele de gestionare plătite în contul instrumentului de inginerie financiară de către fondul de participare [în sensul articolului 78 alineatul (6) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului] (în EUR)	numărul (suma)	
IV. Cuquantumul asistenței acordate din fondurile structurale și al cofinanțării naționale plătite de instrumentul de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctul (iv) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			

IV.3.1	Denumirea produsului	text	
IV.3.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.3.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.3.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.3.2.3*	proiecte urbane	numărul	*
IV.3.2.4*	altele	numărul	*
IV.3.3*	Numărul investițiilor realizate în conformitate cu acordurile semnate	numărul	*
IV.3.4	Valoarea totală a investițiilor realizate efectiv în conformitate cu acordurile (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.4.1	din care quantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.5	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.4	Cuquantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin alt tip de produs financiar (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Denumirea produsului	text	
IV.4.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.4.2.2*	IMM-uri	numărul	*

IV.4.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.4.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.4.2.4*	proiecte urbane	numărul	*
IV.4.2.5*	altele	numărul	*
IV.4.3	Sumă totală plătită efectiv destinatarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.3.1	din care cuantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.4*	Numărul de produse furnizate efectiv destinatarilor finali	numărul	*
IV.4.5	Data semnării acordului de finanțare cu fondul de participare	ZZ/LL/AAAA	
IV.5	Indicatori	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Numărul de locuri de muncă create sau păstrate	numărul	*

Anexa II**Modelul 2: Operațiunile instrumentelor de inginerie financiară puse în aplicare fără un fond de participare (secțiunile marcate cu * sunt opționale)**

Nr.	Informații/date necesare	Formatul datelor/informațiilor necesare	Observații
II.A Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctele (I și ii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
II.1	Instrumentul de inginerie financiară (denumirea și sediul social al firmei)	text	
II.2	Se încadrează la articolul 44 primul paragraf literele (a), (b) sau (c) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului?	////////////////////////////////////	
	(a) instrumente de inginerie financiară pentru întreprinderi	buton radio ☐ ☐ ☐	
	(b) fonduri de dezvoltare urbană		
(c) fonduri sau alte sisteme de stimulente care furnizează împrumuturi, garanții pentru investiții rambursabile sau instrumente echivalente, în domeniul eficienței energetice și al utilizării energiei regenerabile în clădiri, inclusiv în locuințele existente			
II.3	Tip de produs financiar oferit de instrumentul de inginerie financiară beneficiarilor finali	////////////////////////////////////	
II.3.1	capital propriu	faceți clic ☐	
II.3.2	împrumut	faceți clic ☐	
II.3.3	garanție	faceți clic ☐	

II.3.4	alte produse (subvenționarea dobânzii, contribuții la comisioanele de garantare și măsuri echivalente)	faceți clic ☐	
II.B Descrierea și identificarea entităților care pun în aplicare instrumentul de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctele (I și ii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
II.4	Gestionarul instrumentului de inginerie financiară (numele, statutul juridic și sediul social al firmei)	text	
II.5	Procedura de selectare a gestionarului instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	atribuirea unui contract public în conformitate cu legislația aplicabilă privind achizițiile publice	buton radio ☐ ☐ ☐	
	acordarea unei subvenții [în sensul articolului 44 al doilea paragraf litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]		
	atribuirea unui contract direct către BEI sau FEI		
II.7	Statutul juridic al instrumentului de inginerie financiară	////////////////////////////////////	
	persoane juridice independente care fac obiectul unor acorduri între partenerii de cofinanțare sau acționari	buton radio ☐ ☐	
	entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare		
II.6	Data semnării acordului de finanțare cu autoritatea de management	ZZ/LL/AAAA	
III. Cuantumul asistenței acordate din fondurile structurale și al cofinanțării naționale plătite în contul instrumentului de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			

III.1	Cuquantumul asistenței acordate instrumentului de inginerie financiară din toate programele operaționale		
III.1.1	Program operațional	Text (nr. CCI și titlu)	
III.1.2	Axă prioritară	Text (nr.)	
III.1.3	Contribuție la instrumentul de inginerie financiară	%	
III.2	Cuquantumul asistenței la instrumentul de inginerie financiară din acest program operațional specific	////////////////////////////////////	
III.2.1	Cuquantumul asistenței din fondurile structurale	////////////////////////////////////	
III.2.1.1*	Sume FEDR angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.2	Sumele FEDR efectiv plătite în contul instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.1.3*	Sume FSE angajate prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.1.4	Sume FSE plătite efectiv instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2	Cuquantumul cofinanțării naționale	////////////////////////////////////	
III.2.2.1*	Cofinanțare națională publică angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*
III.2.2.2	Cofinanțare națională publică plătită efectiv instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.2.2.3*	Cofinanțare națională privată angajată prin acordul de finanțare (în EUR)	numărul (suma)	*

III.2.2.4	Cofinanțare națională privată plătită efectiv instrumentului de inginerie financiară (în EUR)	numărul (suma)	
III.3*	Cuquantumul altor tipuri de asistență plătite în contul instrumentului de inginerie financiară în afara programului operațional (în EUR)	numărul (suma)	*
III.4	Costurile și comisioanele de gestionare plătite în contul instrumentului de inginerie financiară [în sensul articolului 78 alineatul (6) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006] (în EUR)	numărul (suma)	
IV. Cuantumul asistenței acordate din fondurile structurale și al cofinanțării naționale plătite de instrumentul de inginerie financiară [articolul 67 alineatul (2) litera (j) punctul (iv) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului]			
IV.1	Cuquantumul asistenței plătite beneficiarilor finali prin împrumuturi (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.1.1	Denumirea produsului	text	
IV.1.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip:	////////////////////////////////////	*
IV.1.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.1.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.1.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.1.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.1.2.4*	proiecte urbane	numărul	*
IV.1.2.5*	altele	numărul	*
IV.1.3*	Numărul contractelor de împrumut semnate cu destinatarii finali	numărul	*

IV.1.4*	Valoarea totală a împrumuturilor angajate în cadrul contractelor semnate cu destinatarii finali (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.1.4.1*	din care contribuția pentru programul operațional	numărul (suma)	*
IV.1.5	Quantumul total al asistenței pentru împrumuturi plătită efectiv beneficiarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.1.5.1	din care cuantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2	Quantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin intermediul garanțiilor (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.2.1	Denumirea produsului	text	
IV.2.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.2.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.2.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.2.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.2.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.2.2.4*	proiecte urbane	numărul	*
IV.2.2.5*	altele	numărul	*
IV.2.3*	Suma totală blocată pentru contractele de garantare semnate (în EUR)	numărul (suma)	*
IV.2.4	Totalul cuantumurilor asistenței blocate pentru contracte de garanție pentru împrumuturi plătite efectiv (în EUR)	numărul (suma)	
IV.2.4.1	din care cuantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	

IV.2.5*	Numărul de împrumuturi plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare	numărul	*
IV.2.6	Valoarea totală a împrumuturilor plătite efectiv în legătură cu contractele de garantare (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3	Cuantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin investiții de fonduri proprii sau de capital de risc (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.3.1	Denumirea produsului	text	
IV.3.2*	Numărul destinațiilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.3.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.3.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.3.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.3.2.3*	proiecte urbane	numărul	*
IV.3.2.4*	altele	numărul	*
IV.3.3*	Numărul investițiilor realizate în conformitate cu acordurile semnate	numărul	*
IV.3.4	Valoarea totală a investițiilor realizate efectiv în conformitate cu acordurile (în EUR)	numărul (suma)	
IV.3.4.1	din care cuantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4	Cuantumul asistenței acordate beneficiarilor finali prin alt tip de produs financiar (per produs financiar)	////////////////////////////////////	
IV.4.1	Denumirea produsului	text	

IV.4.2*	Numărul destinatarilor finali care beneficiază de sprijin, pe tip	////////////////////////////////////	*
IV.4.2.1*	întreprinderi mari	numărul	*
IV.4.2.2*	IMM-uri	numărul	*
IV.4.2.2.1*	din care microîntreprinderi	numărul	*
IV.4.2.3*	persoane fizice	numărul	*
IV.4.2.4*	proiecte urbane	numărul	*
IV.4.2.5*	altele	numărul	*
IV.4.3	Suma totală plătită efectiv destinatarilor finali (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.3.1	din care cuantumul asistenței din fondurile structurale (în EUR)	numărul (suma)	
IV.4.4*	Numărul de produse furnizate efectiv destinatarilor finali	numărul	*
IV.5	Indicatori	////////////////////////////////////	
IV.5.1*	Numărul de locuri de muncă create sau păstrate	numărul	*

Anexa III

Orientări privind încheierea 2007-2013

Tabel de sinteză a proiectelor majore eşalonate

(a se ataşa la raportul final)

TITLU PO									
NUMĂRUL CCI									
PRIORITATEA	NUMĂRUL CCI AL PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	DATA ŞI NUMĂRUL PRIMEI DECIZII A COMISIEI	DATA ŞI NUMĂRUL DECIZIEI DE MODIFICARE A COMISIEI (FAZA 1)	COSTURI TOTALE ALE INVESTIȚIEI*	ASISTENȚA DIN PARTEA UNIUNII*	CHELTUIELI CERTIFICATE PLĂTITE ¹⁾ (ÎN EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII PLĂTITĂ (ÎN EUR)	A SE COMPLETA ÎN CONFORMITATE CU PERIOADA 2014-2020 DIN PO ²⁾

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect.

2) Numele PO 2014-2020 în cadrul căruia se va finaliza a doua fază a proiectului și, în cazul în care este deja adoptată, decizia Comisiei pentru această a doua etapă

*conform ultimei decizii a Comisiei

Anexa IV

Orientări privind încheierea 2007-2013

Tabel de sinteză a proiectelor eşalonate (proiecte de anvergură mai mică)

(a se ataşa la raportul final dacă se solicită de către Comisie)

TITLU PO						
NUMĂRUL CCI						
PRIORITATEA	REFERINȚA PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI/ DESTINATARULUI	CHELTUIELI CERTIFICATE PLĂTITE ¹⁾ (ÎN EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII (ÎN EUR)	A SE COMPLETA ÎN CONFORMITATE CU PERIOADA 2014-2020 DIN PO ²⁾

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect

2) Numele PO 2014-2020 în cadrul căruia se va finaliza a doua fază a proiectului

Anexa V

Orientări privind încheierea 2007-2013

Tabel de sinteză a proiectelor nefuncționale

(a se atașa la raportul final)

TITLU PO					
NUMĂRUL CCI					
PRIORITATEA	REFERINȚA PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI/ DESTINATARULUI	CHELTUIELI CERTIFICATE PLĂTITE ¹⁾ (ÎN EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII (ÎN EUR)

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect

Anexa VI

Orientări privind pregătirea pentru raportul final de control și declarația de încheiere

11. PREGĂTIRE ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII

În pregătirea pentru încheiere, autoritățile de management și organismele intermediare ar trebui:

- să analizeze declarațiile finale de cheltuieli din partea tuturor beneficiarilor în legătură cu cheltuielile efectuate până la sfârșitul anului 2015;
- să desfășoare controale de gestiune în conformitate cu articolul 60 litera (a) și litera (b) din Regulamentul general și articolul 13 din Regulamentul de punere în aplicare pentru a verifica eligibilitatea și regularitatea cheltuielilor;
- să se asigure că declarația finală de cheltuieli pentru program (care urmează să fie prezentată autorității de certificare cu mult înainte de termenul limită de 31 martie 2017) a fost și poate fi reconciliată cu înregistrările din sistemul contabil pentru program și că există o pistă de audit adecvată până la nivelul beneficiarului final, atât pentru fondurile din partea Uniunii, cât și pentru fondurile naționale;
- să verifice în declarația finală de cheltuieli pentru program sumele contribuției publice plătite efectiv beneficiarilor, în conformitate cu articolul 78 alineatul (1) și articolul 80 din Regulamentul general;
- să verifice dacă se întrunesc condițiile stabilite în prezentul articol 78a, și anume în ceea ce privește avansurile plătite beneficiarilor [în ceea ce privește ajutoarele de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE (fostul articol 87 din tratat)] și în contul instrumentelor de inginerie financiară (astfel cum este definit în articolul 44 din Regulamentul general);
- să verifice faptul că toate erorile/neregulile au fost corectate, în ceea ce privește:
 - controalele de gestiune efectuate în temeiul dispozițiilor menționate anterior;
 - auditurile de sistem efectuate de către autoritatea de audit și auditurile operațiunilor efectuate în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul de punere în aplicare;
 - verificările efectuate de autoritatea de certificare;
 - efectuarea de audituri de către alte organisme naționale;
 - efectuarea de audituri de către Comisia Europeană;
 - efectuarea de audituri de către Curtea Europeană de Conturi.

Trebuie remarcat faptul că multe dintre punctele menționate anterior se referă la executarea sarcinilor, care trebuie să fie efectuate cu regularitate pe durata punerii în aplicare a programelor.

În pregătirea pentru încheiere, autoritatea de certificare ar trebui:

- să elaboreze cererea de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli în conformitate cu articolul 78 din Regulamentul general;

- să se asigure că există suficiente informații din partea autorității de management pentru a putea să certifice exactitatea, eligibilitatea și regularitatea sumelor declarate;
- să se asigure că sunt îndeplinite condițiile de la articolul 61 [literale (b) - (f)] din Regulamentul general, și anume că sumele recuperate se varsă la bugetul general al Uniunii Europene, înainte de încheierea programului operațional, sau, în cazul în care nu se întâmplă acest lucru, că acestea au fost luate în considerare în declarația finală de cheltuieli;
- să se asigure că toate erorile/neregulile au fost corectate și că recomandările și constatările auditurilor au fost puse în aplicare în integralitate;
- să solicite informații suplimentare și/sau să întreprindă verificări proprii în cazul în care este necesar;
- să întocmească decontul final privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate, care trebuie furnizat până la data de 31 martie 2017, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) și anexa XI la Regulamentul de punere în aplicare;
- este important ca cererea de plată a soldului final și o declarație de cheltuieli să fie transmise autorității de audit cu mult în avans (de exemplu, cu cel puțin trei luni înainte de termenul limită de 31 martie 2017), astfel încât acest organism să dispună de suficient timp pentru a-și realiza activitatea aferentă declarației de închidere²⁹.
- să elaboreze anexa la declarația de cheltuieli referitoare la instrumentele de inginerie financiară și ajutoarele de stat, astfel cum este prevăzut în articolul 78a din Regulamentul general.

La încheiere, autoritatea de audit ar trebui:

- să verifice dacă activitatea desfășurată de autoritatea de management/organismele intermediare și de autoritatea de certificare în pregătirea pentru încheiere a acoperit în mod corespunzător punctele identificate mai sus;
- să se asigure că există suficiente informații fiabile de la autoritatea de management, organismele intermediare și autoritățile de certificare pentru a fi în măsură să furnizeze un aviz în care să precizeze dacă declarația finală de cheltuieli prezintă corect, din toate punctele de vedere importante, cheltuielile efectuate, în cadrul programului operațional, că cererea de plată a soldului contribuției comunitare la programul în cauză este valabilă și că tranzacțiile subiacente care fac obiectul declarației finale de cheltuieli sunt legale și regulamentare;
- să verifice faptul că toate erorile/neregulile au fost corectate, în ceea ce privește:
 - controalele de gestiune efectuate în temeiul dispozițiilor menționate anterior;
 - auditurile operațiunilor efectuate în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul de punere în aplicare;
 - efectuarea de audituri de către alte organisme naționale;

²⁹

Decontul final privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și sumele nerecuperabile ar fi pregătit la începutul anului 2017. În orice caz, acesta va fi înaintat AA în timp util pentru a permite acestei entități să efectueze verificările suplimentare necesare.

- efectuarea de audituri de către Comisia Europeană;
 - efectuarea de audituri de către Curtea Europeană de Conturi.
- să se asigure că toate erorile detectate de autoritatea de audit în contextul auditului operațiunilor sunt analizate în conformitate cu orientările Comisiei privind tratarea erorilor detectate în rapoartele anuale de control³⁰. În special, „în cazul unei neregularități sistemice, statul membru își extinde investigațiile la toate operațiunile care pot fi afectate”³¹.
 - - să verifice dacă autoritatea de certificare a respectat condițiile prevăzute la articolul 61 [literele (b) - (f)] din Regulamentul general, și anume că sumele recuperate sunt efectiv deduse înainte de încheierea programului operațional.
 - - să verifice dacă autoritatea de certificare a întocmit decontul final privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) și anexa XI la Regulamentul de punere în aplicare. Autoritatea de audit trebuie să verifice dacă datele conținute în declarație sunt susținute de informațiile conținute în sistemul autorității de certificare și conțin toate neregulile care fac obiectul unei corecții financiare până la încheiere. Raportul final de control ar trebui să prezinte rezultatele controalelor efectuate de autoritatea de audit în acest sens și concluziile acestora cu privire la fiabilitatea și caracterul complet al declarației autorității de certificare, care trebuie depusă în conformitate cu articolul 20 alineatul (2). În cazul în care decontul final privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și sumele nerecuperabile nu este considerat fiabil și/sau complet de către autoritatea de audit, acest aspect va fi considerat o deficiență gravă în sistemul de gestiune și control și ar putea fi supus corecțiilor financiare;
 - să verifice în special următoarele aspecte cu privire la declarația de cheltuieli finală și cererea de plată finală:
 - prezentarea corectă a documentelor;
 - corectitudinea calculelor;
 - reconcilierea declarațiilor finale cu declarațiile autorității de management și ale organismelor intermediare;
 - compatibilitatea cu tabelele financiare aplicabile din ultima decizie în vigoare;
 - corespondența cu informațiile financiare, inclusiv informațiile privind neregulile, în cadrul raportului final privind executarea programului.
 - punerea în aplicare corectă a deducerilor pentru retragerile și recuperările menționate în declarațiile corespunzătoare privind sumele retrase și recuperate, în curs de recuperare și care nu pot fi recuperate (anexa XI din Regulamentul de punere în aplicare);
 - să verifice prezența în declarația de cheltuieli a anexei privind instrumentele de inginerie financiară și ajutoarele de stat, astfel cum este prevăzut în articolul 78a din Regulamentul general.

În raportul final de control, autoritatea de audit ar trebui să descrie activitatea desfășurată cu privire la aspectele menționate mai sus, și să ia în considerare următoarele:

³⁰ Nota nr. 11-0041-01-EN a Comitetului de coordonare a fondurilor din 7.12.2011.

³¹ Articolul 98 alineatul (4) din Regulamentul general.

- în cazul în care autoritatea de audit folosește lucrările efectuate de un alt organism național pentru a efectua misiuni de audit al sistemelor sau audit al operațiunilor, autoritatea de audit trebuie să aibă deplină încredere în calitatea activității realizate de către acest organism și acest lucru ar trebui menționat în mod clar în raportul de control final. În cazul în care autoritatea de audit nu are încredere deplină, raportul final va prezenta măsurile luate pentru a aborda această problemă și va stabili dacă acest fapt îi oferă autorității de audit asigurări rezonabile cu privire la faptul că activitatea de audit a fost efectuată în conformitate cu reglementările comunitare și naționale și cu standardele de audit acceptate la nivel internațional;
- raportul final de control trebuie să furnizeze informații referitoare la monitorizarea neregulilor;
- raportul final de control ar trebui să facă publice, pentru fiecare program (și pentru fiecare fond, dacă este cazul):
 - ratele erorii anuale totale proiectate prezentate în fiecare an în rapoartele anuale de control (sau rata erorii revizuită, în cazul în care există, pentru raportul anual de control 2015) (coloana D din tabelul pentru cheltuielile declarate și auditurile eşantioanelor);
 - rata erorii totală anuală proiectată care rezultă din auditurile operațiunilor desfășurate între 1 iulie 2015 și 31 decembrie 2016 și care acoperă cheltuielile declarate în 2015 și în 2016 (coloana D);
 - cuantificarea riscului pe an (coloana E) rezultă din: (i) aplicarea ratei erorii totale proiectate (astfel cum a fost prezentată în RAC) populației sau (ii) aplicarea unei rate a erorii proiectate sau a unei rate fixe convenite cu Comisia în urma unei evaluări efectuate de aceasta;
 - alte cheltuieli auditate pe an (coloana H), și anume, cheltuielile pentru eşantionul complementar și cheltuielile pentru eşantionul aleatoriu care nu sunt incluse în anul de referință și valoarea cheltuielilor neeligibile aferentă (coloana I);
 - quantumul tuturor corecțiilor financiare aplicate de statul membru (sumele aferente retragerilor și recuperărilor prezentate de statul membru în conformitate cu anexa XI din Regulamentul de punere în aplicare) în funcție de valoarea totală a cheltuielilor efectuate de beneficiari (coloana F);
 - - quantumul riscului rezidual pentru fiecare an de referință (coloana G), rezultat din deducerea tuturor corecțiilor financiare menționate la punctul precedent (coloana F) de la cuantificarea riscului (coloana E);
 - - rata riscului rezidual la încheiere, corespunzător sumei quantumurilor anuale de risc rezidual împărțite la suma cheltuielilor totale declarate la încheiere. ($K = G/A$)
- - avizul autorității de audit în declarația de încheiere ar trebui să fie elaborat luând în considerare orientările Comisiei privind tratarea erorilor detectate în rapoarte anuale de control. Aceasta înseamnă, în special, că autoritatea de audit poate să prezinte un aviz fără rezerve în cazul în care rata riscului rezidual la încheiere este sub nivelul pragului de semnificație (2% din cheltuielile declarate). Un aviz cu rezerve este considerat necesar în cazul în care această rată a riscului este mai mare sau egală cu 2%, cu excepția cazului în care statul membru întreprinde acțiunile corective necesare³² (astfel

³² Pentru a obține un aviz fără rezerve, acțiunile corective vor trebui să asigure că rata riscului rezidual este sub nivelul de importanță relativă.

cum se prevede în secțiunile 5.3 și 5.4 din orientările menționate) pe baza respectivei rate a riscului, înainte de prezentarea declarației de încheiere Comisiei;

- „Tabelul pentru cheltuielile declarate și auditurile eșantioanelor” care trebuie prezentat la punctul 9 din raportul final de control este următorul:

TABEL PENTRU CHELTUIELILE DECLARATE ȘI AUDITURILE EȘANTIOANELOR

Anul de referință	Fond	Referința (Nr. CCI)	Program	Cheltuieli declarate în anul de referință (A)	Cheltuieli în anul de referință, auditate pentru eșantionul aleatoriu (B)		Valoarea și procentajul (rata erorii) cheltuielilor nejustificate din eșantionul aleatoriu ^[33] (C)		Rata erorii totale proiectate ^[34] (D)	Cuantificarea riscului ^[35] (E)	Corecțiile financiare aplicate de SM în conformitate cu valoarea totală a cheltuielilor efectuate de beneficiari ^[36] (F)	Cuantumul riscului rezidual (G= E-F)	Alte cheltuieli supuse controlului de audit (H) ^[37]	Valoarea cheltuielilor nejustificate din alt eșantion de cheltuieli auditat (I)	Totalul cumulată al cheltuielilor auditate ^[38] ca procent din totalul cumulată al cheltuielilor declarate (J) = [(B)+(H)]/A	
					Suma ^[39]	% ^[40]	Suma	%								
2007																
	FEDR	2007xx1														
	FEDR	2007xx2														
Subtotal pentru anul 2007 (în cazul unui sistem comun, același fond)																
2008																
	FEDR	2007xx3														
	Fondul de coeziune	2007xx3														

³³ Dacă eșantionul aleatoriu se referă la mai multe fonduri sau programe, informațiile cu privire la valoarea și procentul (rata erorii) cheltuielilor neconforme sunt furnizate pentru întregul eșantion și nu pot fi furnizate la nivel de program/fond.

³⁴ Conceptul de rată a erorii totale proiectate este explicat în secțiunea 4.4 din orientările Comisiei privind eșantionarea (Nota nr. 08-0021-03 a Comitetului de coordonare a fondurilor din 4.4.2013).

³⁵ Cuantificarea riscului pe an (coloana E) rezultă din: (i) aplicarea ratei erorii totale proiectate (astfel cum a fost prezentată în RAC) populației; sau (ii) aplicarea unei rate a erorii proiectate sau a unei rate fixe convenite cu Comisia în urma unei evaluări efectuate de aceasta

³⁶ Totalul din coloana (F) ar trebui să fie coerent cu sumele aferente retragerilor și recuperărilor prezentate de statul membru în conformitate cu anexa XI la Regulamentul de punere în aplicare.

³⁷ Cheltuielile din eșantionul complementar și cheltuielile pentru eșantionul aleatoriu care nu sunt incluse în anul de referință (pentru mai multe informații a se vedea Nota nr. 09-0004-01-EN a Comitetului de coordonare a fondurilor din 18.2.2009 privind rapoartele anuale de control și opiniile anuale).

³⁸ Include atât cheltuielile auditate pentru eșantionul aleatoriu, cât și celelalte cheltuieli auditate.

³⁹ Valoarea cheltuielilor auditate.

⁴⁰ Procentul cheltuielilor auditate în raport cu cheltuielile declarate Comisiei în anul de referință.

Subtotal pentru anul 2008 (în cazul unui sistem comun de fonduri diferite)															
...															
2016															
TOTAL ^[41]															
Rată riscului rezidual la încheiere (K) = (G)/(A)															

⁴¹

Sumele anuale raportate în coloana (A) ar trebui să fie egale cu sumele prezentate în respectivul raport anual de control în tabelul 9. Totalul din coloana (A) ar trebui să fie egal cu suma totală prezentată la încheiere în certificat și în declarația de cheltuieli și cererea de plată finală.

Anexa VI

Orientări privind încheierea 2007-2013

**Tabel de sinteză a proiectelor suspendate
(a se anexa la raportul final)**

TITLU PO							
NUMĂRUL CCI							
PRIORITATEA	REFERINȚA PROIECTULUI	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI/ DESTINATARULUI	CHELTUIELILE ELIGIBILE PLĂTITE DE BENEFICIAR ¹⁾ (ÎN EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII ²⁾ (ÎN EUR)	PROIECTE SUSPENDATE DIN CAUZA PROCEDURILOR ADMINISTRATIVE*	PROIECTE SUSPENDATE DIN CAUZA UNOR PROCEDURI JUDICIARE*

1) Totalul cheltuielilor certificate plătite pentru proiect

* Puneți un X în coloana corespunzătoare

2) rezultată din aplicarea ratei de cofinanțare a priorității cheltuielilor eligibile plătite de beneficiar

Anexa VIII

Orientări privind încheierea 2007-2013

Exemplu de calcul la nivelul programului și al axei prioritare pentru un program cu obiective multiple

Încheierea 2007 - 2013

Exemplu de program cu obiective multiple

Plan financiar								Declarație finală de cheltuieli		Calcul la nivelul axei prioritare			Calcul la nivelul programului	
Prioritate	Sumă totală eligibilă	UE (contribuția din fond)	Participarea națională	Participarea publică națională	Participarea privată națională (*)	Publică / Total	Rata de cofinanțare	Total cheltuieli	Contribuție publică	Contribuția calculată din partea fondului (1)	Limita flexibilității	Sumă reținută la nivel de prioritate (2)	Plafonarea contribuției publice (3)	Plafonarea contribuției din partea fondului (4)
	$A = B + (z)$	B	$(z) = (x) + (y)$	(x)	(y)	P / T	$C=B/A$	D	E	$F=C*D$ or $C*E$	$H=B+B*10\%$	$J=\min(F,H)$	$K=\min(J,E)$	$L=\min(K,B)$
Prioritatea 1	95 000	81 000	14 000	14 000	0	P	85%	100 000	100 000	85 263	89 100	85 263		
Prioritatea 2	60 000	45 000	15 000	15 000	0	P	75%	54 000	54 000	40 500	49 500	40 500		
Prioritatea 3	61 000	52 000	9 000	9 000	0	P	85%	64 000	64 000	54 557	57 200	54 557		
Objective COM	216 000	178 000	38 000	38 000	0			218 000	218 000	180 321	195 800	180 321	180 321	178 000
Prioritatea 4	800	600	200	150	50	T	75%	720	580	540	660	540		
Prioritatea 5	7 000	6 000	1 000	800	200	T	86%	8 000	6 200	6 857	6 600	6 600		
Prioritatea 6	27 000	20 000	7 000	5 000	2 000	T	74%	24 000	19 200	17 778	22 000	17 778		
Obiectiv CONV	34 800	26 600	8 200	5 950	2 250			32 720	25 980	25 175	29 260	24 918	24 918	24 918
Program	250 800	204 600	46 200	43 950	2 250			250 720	243 980			Rezultat final la nivel de program	202 918	

(*) A se completa numai dacă axele prioritare sunt exprimate în costuri totale

(1) Suma care rezultă din aplicarea ratei de cofinanțare, fixată în cadrul celui mai recent plan de finanțare aflat în vigoare, cheltuielilor eligibile declarate

(2) Plafonarea sumei maxime a asistenței din fonduri stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional, majorată cu 10%

(3) Plafonarea contribuției publice declarate

(4) Plafonarea sumei maxime a asistenței acordate din fiecare fond pentru programul operațional, stabilită în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional